

Широкомасштабна збройна агресія РФ проти України. Гібридні методи війни

анотований бібліографічний список
2024. – Вип. 10 (1 – 10 квітня). – 61 с.
(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

Зміст

Статті зі ЗМІ.....	1
Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	51

Статті зі ЗМІ

1. **Андрій Задорожний: Комплексне впровадження принципів, політики й заходів щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, повага до людської гідності та недискримінація у нормативно-правових актах парламенту є одним з ключових пріоритетів законодавчої діяльності у контексті євроінтеграції** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Верхов. Рада України: офіц. вебпортал. – 2024. – 10 квіт. – Електрон. дані. *На цьому зазначив голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Андрій Задорожний під час виступу на тематичній сесії «Гендерна рівність в інтеграції до ЄС». Він наголосив, що в умовах збройної агресії маніпулятивна риторика проти гендерної рівності та прав людини є частиною російської інформаційної війни проти України. Водночас, незважаючи на наявність певних недоліків і перешкод, Україна крок за кроком впевнено рухається шляхом поступового усунення гендерних розривів, запобігання та протидії будь-якій дискримінації, упровадження практик інклюзивності як основи фундаментальних прав і свобод у контексті євроінтеграції.* Текст: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/248246.html

2. **Андрусяк А. "Один з останніх сигналів": Лукашенко може готуватися до війни з Україною та ЄС, — майор ЗСУ** [Електронний ресурс] / Анастасія Андрусяк // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 2 квіт. — Електрон. дані.

На думку майора Збройних сил України (ЗСУ) Максима Жоріна, після заяви О. Лукашенка про нарощування військової потужності РБ будь-які навчання за участю білоруських військовослужбовців слід розглядати як підготовку до майбутньої участі Мінська у війні з Україною та Європою. Зазначено, що зі слів О. Лукашенка не випливає, що завтра почнеться наступ із РБ на Київ, однак слід враховувати, що з території цієї країни з перших днів повномасштабної війни летіли ракети на Україну. Зауважено, що Кремль завжди любив воювати "непотрібними" для В. Путіна людьми, то чому б не задіяти білорусів, які в уявленні РФ є абсолютно законним "ресурсом". Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/637582-odin-z-ostannih-signaliv-lukashenko-mozhe-gotuvatisya-do-viyni-z-ukrajinoyu-ta-yes-mayor-zsu>

3. Армія РФ понад 400 разів ударила по Запорізькій області, травмовано людину [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. *За повідомленням голови Запорізької ОВА Івана Федорова, за минулу добу, 4 квітня, російські війська завдали 401 удару по 10 населених пунктах області. Зауважено, що загарбники здійснили один ракетний та два авіаційних удари по Широкому та Роботиному, 96 ворожих БПЛА атакували Вільнянськ, Біляївку, Гуляйполе, Левадне, Роботине, Малу Токмачку, Малинівку та Новоандріївку. Також росіяни 16 разів ударили з РСЗВ по Малій Токмачці та Роботиному.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/armija-rf-ponad-400-raziv-udarila-po-zaporizkij-oblasti-travmovano-ljudinu.html>

4. Били балістикою та «шахедами». Росіяни поранили людей та пошкодили критичну інфраструктуру [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. - 2024. - 10 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що вночі та зранку, 10 квітня, – у День звільнення Одеси від фашистських загарбників – росіяни обстрілювали Одеську область дронами-камікадзе та ракетами, зокрема й балістичними, повідомив очільник обласної військової адміністрації Олег Кіпер. Зазначено, що росіяни вдарили по об'єктах критичної та транспортно-логістичної інфраструктури. Станом на ранок відомо, що внаслідок ворожих ударів, постраждали двоє працівників транспортного*

підприємства. Крім того, в області росіяни пошкодили енергетичний об'єкт, приватний будинок та кілька автомобілів. Текст: <https://zn.ua/ukr/war/bilibalistikoju-ta-shakhedami-rosijani-poranili-dvokh-zhiveliv-odeshchini-ta-poshkodili-infrastrukturu.html>

5. **Богомаз А. Союзники Росії закликають ЄС не передавати Україні заморожені активи Кремля, — Politico** [Електронний ресурс] / Артем Богомаз // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 3 квіт. — Електрон. дані. *Як повідомило видання «Politico», російські союзники почали закликати Європейський Союз (ЄС) не займатися використанням заморожених активів Москви і перестати про це навіть думати. За даними анонімного чиновника, йдеться про Китай, Саудівську Аравію та Індонезію, представники яких у приватному порядку могли звернутися до ЄС, щоб той чинив опір і не вівся на тиск із боку США та Великої Британії в питанні конфіскації понад 200 млрд євро російських державних активів, які заморозили ще в лютому 2022 р., коли Кремль і ухвалив рішення про повномасштабне вторгнення в Україну. Зазначено, що впродовж усього конфлікту країни Перської затоки виступали в ролі посередників, сприяючи обміну полоненими між РФ та Україною й укладаючи угоди, що дають змогу експортувати зерно зі зруйнованої війною країни. Аргумент цих країн полягає в тому, що арешт російських активів може затягнути війну і змусити їх обрати сторону проти їхнього бажання.* Текст: <https://focus.ua/uk/economics/637709-soyuzniki-rosiji-zaklikayut-yes-ne-peredavati-ukrajini-zamorozheni-aktivi-kremlya-politico>

6. **Богомаз А. Хоче виправдати ескалацію: РФ створює інформаційні умови для війни проти НАТО, — ISW** [Електронний ресурс] / Артем Богомаз // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 1 квіт. — Електрон. дані. *Як зазначено у звіті американського Інституту вивчення війни (ISW), РФ могла почати працювати над створенням інформаційних умов, які дадуть їй змогу в майбутньому здійснити ескалацію проти країн НАТО. За даними аналітиків, Кремль замислюється над тим, що в майбутньому можливий конфлікт із Альянсом, тому вже заздалегідь створюються умови, які мають нібито*

виправдати агресію. Зокрема йдеться про пострадянські країни, де у РФ абсолютно немає правової юрисдикції: Москва хоче, щоб російські федеральні закони в таких державах забезпечувалися повною мірою. Зауважено, що російське Міністерство внутрішніх справ раніше оголосило в розшук низку чиновників із країн НАТО за те, що ті нібито порушили закони РФ. При цьому вони перебували в цей момент на території своїх держав. Усе це, вважають в ISW, може свідчити про те, що Москва веде інформаційну кампанію для майбутньої агресії проти Альянсу. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/637081-hoche-vipravdati-eskalaciyu-rf-stvoryuye-informaciyni-umovi-dlya-viyni-proti-nato-isw>

7. **Бойко П. "Даремно сміялись з "чмобіків", а треба було нарощувати мобілізацію": РФ може прорвати фронт, — Дикий (відео) [Електронний ресурс] / Пилип Бойко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. За словами ветерана антитерористичної операції (АТО) та військового експерта Євгена Дикого, підрахунки військового керівництва, за якими до Збройних сил України (ЗСУ) потрібно набрати менше ніж 500 тис. військовослужбовців здаються незрозумілими, адже тільки офіційно МО РФ хоче мобілізувати 300 тис. окупантів до літніх наступальних дій на фронті. За його підрахунками, на початку широкомасштабного вторгнення РФ завела в Україну угруповання у 200 тис. бійців, протягом осені 2022 р. до них долучились ще 550 тис., а потім в наступному році ще 450 тис. При цьому українська армія складала і зараз складає один мільйон з усіма службами та логістикою. Зауважено: замість того, щоб терміново пропрацювати закон про мобілізацію, вся країна глузувала з російських "чмобіків", а вони побудували та утримували, хоч і з шаленими втратами, так звану лінію Суровікіна, яка зупинила контрнаступ ЗСУ влітку минулого року. Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/638452-daremno-smiyalis-z-chmobikiv-a-treba-bulo-naroshchuvati-mobilizaciyu-rf-mozhe-prorvati-front-dikiy-video>**

8. **Бойко П. Путін тисне на Лукашенка, але той не хоче допомогати військом для атаки на північ України, — Шарп (відео)**

[Електронний ресурс] / Пилип Бойко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. *На думку військового оглядача Давида Шарпа, напад з боку РБ на територію України неможливий без численного російського угруповання, а атака силами однієї білоруської армії буде недостатньою, попри всі намагання президента РФ В. Путіна натиснути на самопроголошеного президента РБ О. Лукашенка. Зазначено, що навіть на початку широкомасштабного вторгнення росіянам не вдалось повноцінно просунутись на Київ і це був один із компонентів провалу російського плану захоплення України. За словами Д. Шарпа, в той час Україна не була належним чином готова до наступу з РБ, але зараз інша ситуація: з урахуванням захисних споруд та взагалі вкрай складного рельєфу у вигляді лісів і боліт, такий наступ стане дуже складним.* Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivnyy/638217-putin-tisne-na-lukashenka-ale-toy-ne-hoche-dopomogati-viyskom-dlya-ataki-na-pivnich-ukrajini-sharp-video>

9. **Бойко П. Стрілянина у "Крокусі" та міжетнічні стосунки у РФ: як це вплине на фронт в Україні (відео)** [Електронний ресурс] / Пилип Бойко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 1 квіт. — Електрон. дані. *Зазначено, що міжетнічна напруженість в російському соціумі, яка в черговий раз загострилась на тлі теракту у "Крокус Сіті Холі", поки що не призвела до глобальних політичних зсувів у РФ. На думку військового експерта та колишнього співробітника Служби безпеки України (СБУ) Івана Ступака, хоча росіяни почали в побуті проводити так звану "перевірку на таджика", відмовляючись від сервісу з боку трудових мігрантів, таджицька діаспора може піти на примирення з Кремлем. За його словами, Таджикистан наповнює на 50 % свій внутрішній валовий продукт (ВВП) саме коштом грошей, отриманих своїми громадянами за роботу у РФ, і ці величезні кошти навряд чи Таджикистан захоче втрачати. Зауважено: якщо у РФ відбудеться ще один теракт, то, можливо, Кремль спробує об'єднатись з іншими державами проти тероризму в умовному Афганістані чи Сирії, щоб здобути перемогу, якої не вдасться здобути в Україні. Але головна небезпека в тому,*

що на тлі зменшеної допомоги від Європейського Союзу (ЄС) та США В. Путін захоче продовжувати виснажливу війну і переведе її до в'ялого чи напівзамороженого конфлікту. Для України такий варіант геть не вигідний, адже продовжить страждання мирного населення, бойові втрати та застопорить розвиток країни чи її інтеграцію в ЄС. Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/637256-strilyanina-u-krokusi-ta-mizhetnichni-stosunki-u-rf-yak-ce-vpline-na-front-v-ukrajini-video>

10. Бойко П. "У 50 % ядерних ракет РФ минув термін придатності": експерт про реальну небезпеку "ядерної дубинки" (відео) [Електронний ресурс] / Пилип Бойко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 10 квіт. — Електрон. дані. *На думку майора запасу та учасника російсько-української війни Олексія Гетьмана, всі погрози з боку РФ про перехід "червоних ліній" і застосування у відповідь ядерної зброї перетворились в порожні слова і використовуються, як тиск на громадян Європейського Союзу (ЄС), тим більше, що ядерні заряди теж мають термін придатності: РФ не оновлювала їх майже з 1991 р., тому навряд чи окупанти мають дійсно потужний, робочий ядерний арсенал. За його словами, всі, хто пов'язані з військовою справою, чудово розуміють, що загроза застосування ядерної зброї останні 40 - 50 років була значно перебільшена: це робилось заради суцільної соціальної думки у світі, про загальний Апокаліпсис в разі її використання і в якості інструментів тиску на інші держави. Зазначено, що приблизно раз на 10 років треба виймати ці заряди й відправляти їх на перероблювання, тобто на збагачення та відчищення від бруду, адже вже через 10 років з причини постійного напіврозпаду та переривання ланцюгової реакції зменшується шанс саме на підрих боєзаряду. Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/639415-u-50-yadernih-raket-rf-minuv-termin-pridatnosti-ekspert-pro-realnu-nebezpeku-yadernoji-dubinki-video>*

11. Бойко П. Telegram треба врегулювати, а TikTok ще небезпечніший, — експерти про анонімність каналів (відео) [Електронний ресурс] / Пилип Бойко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 2 квіт. — Електрон. дані.

На думку політолога Олексія Буряченка та голови "Центру аналізу та стратегій" Ігоря Чаленка, найбільшою проблемою сьогодення месенджера Telegram, проти якого Верховна Рада України (ВР України) хоче застосувати обмеження, є наявність анонімних каналів, невідомі зв'язки з бенефіціарами, які мають сотні мільйонів підписників і можливість розповсюджувати "фейки" та антиукраїнську пропаганду. Анонімний контент — це ж не про свободу слова, а про дезінформацію. За словами експертів, зараз потрібно вирішувати головну проблему — анонімізацію власників каналів: українському суспільству буде корисно знати, хто стоїть за конкретними каналами. Зазначено, що другим моментом є питання національної безпеки, адже маючи змогу зливати все що завгодно в Telegram, такі канали можуть грати на руку окупантам, несвідомо надаючи їм корисну інформацію. Зауважено, що Україна — це демократична держава навіть під час війни, попри всі намагання розповсюдження російських наративів про якийсь авторитаризм. За словами І. Чаленка, роботу з Telegram просто треба врегулювати, щоб мати швидкий контакт із адміністрацією, а в аспекті дезінформації та інформаційних вкидів значно небезпечнішим є TikTok. Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivnyy/637521-telegram-treba-vregulyuvati-a-tiktok-shche-nebezpechnishiy-eksperti-pro-anonimnist-kanaliv-video>

12. **Бондаренко Д. РФ та Китай зацікавлені в перемозі Трампа на виборах: у NYT пояснили, як він допоможе Путіну** [Електронний ресурс] / Діана Бондаренко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 2 квіт. — Електрон. дані. Як повідомили в «The New York Times», РФ та Китай хочуть, аби на президентських виборах у США переміг Дональд Трамп. Зауважено, що прихильність президента РФ В. Путіна до Д. Трампа була очевидною, тоді як уряд Китаю вживає усіх заходів для допомоги екслідеру США в президентській кампанії. Вказано дві причини, чому Китаю вигідний Д. Трамп як Президент США. Зокрема, Джо Байден переконаний, що США повинні захищати демократію, коли автократи нападають, як це зробила РФ в Україні, та як може зробити Китай у Тайвані. За правління Сі Цзіньпіня

країна стала агресивною не лише до Тайваню, але й до інших держав, зокрема Китай розширив свій вплив в Африці та Латинській Америці. Крім цього, Д. Трамп скептично ставиться до договорів і союзів, а на нещодавньому передвиборчому мітингу він заявив, що російські лідери повинні мати можливість "робити все, що їм заманеться". Ще однією перевагою для РФ і Китаю є внутрішній хаос, який може виникнути в США, адже за президентства Д. Трампа Білий дім був дезорганізованим, а його думки часто змінювалися, і під час другого терміну це може посилитися. Текст: <https://focus.ua/uk/world/637531-rf-ta-kitay-zacikavleni-v-peremozi-trampa-na-viborah-u-nyt-poyasnili-yak-vin-dopomozhe-putinu>

13. **Вишнеvsька Т. Знищено понад 300 Тб даних: хакери атакували дата-центр, постраждав ВПК Росії, — джерела** [Електронний ресурс] / Тетяна Вишнеvsька, Тимур Савін // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 8 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що українські хакери, які можуть бути пов'язані з кіберфахівцями Служби безпеки України (СБУ), знищили дата-центр, яким користувалися підприємства російського військово-промислового комплексу (ВПК), нафтогазового, металургійного, авіакосмічного комплексів, а також телекомунікаційні гіганти: загалом зберігали дані понад 10 тис. російських юридичних осіб. У результаті було знищено понад 300 терабайтів даних: хакери ліквідували 400 віртуальних та 42 фізичних серверів. На них зберігались внутрішня документація, резервні копії та інші програми, через які клієнти віддалено керували виробничими процесами на підприємствах.* Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivnyy/638814-znishcheno-ponad-300-tb-danih-hakeri-atakuvali-data-centr-postrazhdav-vpk-rosiji-dzherela>

14. **Вплив Росії на Болгарію відбувався через корупцію в країні — FT** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. - 2024. - 9 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про заяву Прем'єр-міністра Болгарії, який оголосив про свою відставку, в якій він стверджує, що корупція є головним каналом для російського впливу в країні. Ніколай Денков зазначив, що уряд, який він*

очолював, намагався боротися з цим явищем і зв'язками з Москвою. Він вказав на енергетичні угоди, укладені на користь "Газпрому", як приклад російського впливу через корупцію. Також у статті йдеться про плани Болгарії щодо розслідування злочинів Росії проти України та загальний контекст боротьби з корупцією та російським впливом в країні. Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/koruptsiya-i-rosijske-vtruchannja-jdut-plich-o-plich-premjer-ministr-bolhariji-.html>

15. **Гірак Г. Заочні вироки окупантам: чи сядуть злочинці за ґрати** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 10 квіт. — Електрон. дані. *Зважаючи на те, що деяких російських військових, які вчинили на території України воєнні злочини та порушили закони та звичаї війни, засуджено заочно, розглянуто, що дає таке покарання, яка існує міжнародна практика й яка роль Інтерпола. Наведено коментарі Генерального прокурора України Андрія Костіна, про те, навіщо суди ухвалюють заочні вироки злочинцям; міністра внутрішніх справ України Ігоря Клименка щодо ефективності співпраці з Інтерполом, який, «не завжди йде нам назустріч»; правозахисників – що заочне притягнення до відповідальності – один із методів документування військових злочинів на території України, у тому числі й на тимчасово окупованих територіях (ТОТ). Вказано, що розгляд справ без присутності обвинувачуваного – поширена практика в міжнародній судовій системі. А в Україні таку можливість додали до законодавства після російського вторгнення 2014 р.: перший заочний вирок оголосив Слов'янський міськрайонний суд у листопаді 2015 р. Як зазначив А. Костін, на сьогодні задокументовано понад 124 тисячі воєнних злочинів вчинених окупантами; 102 особи отримали вироки в українських судах під час повномасштабної війни: з них 17 – російські військові, які були затримані та постали перед українським судом, решта – 85 – вироки заочні.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4678083-zaochni-vyroky-okupantam-chy-siadut-zlochynsi-za-graty>

16. **Денисова Д. Темні часи. Як обстріли ЗС РФ енергетики вплинуть на виробництво і зарплати** [Електронний ресурс] / Дар'я Денисова, Наталія Богута // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 4 квіт. — Електрон. дані. *За словами голови департаменту макроекономічних досліджень групи ІСУ Віталія Ваврищука, саме сектор важкої промисловості страждатиме більше за всіх в умовах обмежень на постачання електроенергії, адже для нього тривала відсутність енергопостачання може створити значні проблеми. За даними Світового банку, найбільш постраждалою галуззю від воєнних дій в Україні є металургія, яка втратила більш ніж 60 % капіталізації, проте багато секторів економіки, судячи із досвіду двох попередніх років війни, швидко адаптується до умов відсутності стабільного енергопостачання. Зазначено, що підприємства будівництва суттєво поліпили оцінки економічних результатів своєї діяльності, зважаючи на відновлення інфраструктури та сприятливі погодні умови. Вказано, що в разі наступних масованих атак на енергетику підприємства України будуть все менше здатні нарощувати обсяги виробництва і у підсумку вплив графіків відключень на виробництво буде суттєвим.* Текст: <https://focus.ua/uk/economics/638050-temni-chasi-yak-obstrili-zs-rf-energetiki-vplinut-na-virobnictvo-i-zarplati>

17. **Добров Д. Фармгіганти, які спонсують тероризм рф, досі працюють в Україні, а міністр Ляшко не діє — ЗМІ** [Електронний ресурс] / Володимир Добров // Fakty.ua : [вебсайт]. – 2024. – 1 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ України) вже давно могло б застосувати законні обмежувальні заходи проти іноземних фармацевтичних компаній, що продовжують працювати у РФ і одночасно вільно почуваються в Україні. Однак замість цього міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко, навпаки, допомагає компаніям — спонсорам тероризму відбілювати свою репутацію та сплачувати величезні кошти до бюджету країни-агресорки, за які та має можливість виробляти сотні ракет. Зауважено, що серед компаній, які досі працюють в РФ, зокрема*

«KRKA» (Словенія), «Servier» (Франція), «Берлін-Хемі» (Німеччина) і угорська «Gedeon Richter». Наголошено, що застосувати проти цих компаній обмеження у МОЗ України є законні підстави ще з червня 2022 р. , коли набули чинності зміни до Закону України «Про лікарські засоби»: ними передбачається можливість обмеження обігу лікарських засобів, виробництво яких розташовано на території РФ або РБ, або компанії-виробники так чи інакше співпрацюють із цими країнами. Зазначено, що ці компанії проголошують «стурбованість» війною в Україні та намагаються відкупитися за рахунок благодійних внесків, але до бюджету РФ сплачують у багато разів більші суми. Вказано, що українське толерування та напівпозиція призводять до того, що міжнародні фармацевтичні компанії продовжують фінансувати виготовлення ракет у РФ, а угоди на зразок меморандуму з українським міністром забезпечують їм репутаційне прикриття. Текст: <https://fakty.ua/435638-farmgiganty-kotorye-sponsiruyut-terrorizm-rf-do-sih-por-rabotayut-v-ukraine-a-ministr-lyashko-bezdejstvuet---smi>

18. Заступниця голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук розпочинає роботу в новоствореному Національному комітеті Програми ЮНЕСКО "Інформація для всіх" (IFAP) [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Верхов. Рада України: офіц. вебпортал. – 2024. – 10 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що народна депутатка України Євгенія Кравчук в «IFAP» обійняла посаду заступниці голови. Уже проведено установче засідання Національного комітету. Його робота буде спрямована на реалізацію пріоритетів України у сферах мандату Програми. «Також у координації з ЮНЕСКО працюватимемо для ефективної боротьби з російською дезінформацією і пропагандою. Будемо домагатися більшої політичної ізоляції агресора та припинення його членства в ЮНЕСКО. Окрім того, братимемо участь у міжнародних заходах з розробки інформаційної політики на міжнародному, регіональному та національному рівнях», -

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/248245.html

19. **Зеленський В. Зеленський доручив посилити ППО для Харківщини, Сумщини та південних регіонів** [Електронний ресурс] / Володимир Зеленський // Кримська світлиця. – 2024. – 5 квіт. (№ 14). — Електрон. дані. *Подано звернення Президента України Володимира Зеленського. Глава держави проінформував про засідання Ставки Верховного головнокомандувача та прокоментував ситуацію на фронті і в окремих регіонах. Зокрема Володимир Зеленський акцентував на ворожих атаках на низку міст України та доручив військовим і дипломатам опрацювати питання щодо посилення систем протиповітряної оборони (ППО) для захисту Харківщини, Сумщини та південних регіонів України.* Текст: <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=25946>

20. **Зеленський застерігає, що Росія проникла в політику США, і запрошує Трампа в Україну** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. - 2024. - 10 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про ексклюзивне інтерв'ю Президента України Володимира Зеленського, надане POLITICO, у якому він розповів про свої контакти з колишнім президентом США Дональдом Трампом, ситуацію з допомогою Україні, зупинку цієї допомоги, а також зростання впливу Росії у США. Зокрема, Зеленський попередив про російський вплив на американську політичну систему і висловив свою позицію стосовно можливих угод з Трампом щодо війни з Росією. Акцентовано увагу на різниці поглядів між Зеленським і Трампом щодо військової політики та позиції України в цьому контексті. Зазначено, що майбутня доля України може залежати від результатів виборів у США, а Зеленський висловив обурення тим, як російські війська можуть вплинути на ситуацію у країні, якщо отримають перевагу у війні.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/zelenskij-zasterihaje-shcho-rosija-pronikla-v-politiku-ssha-i-zaproshuje-trampa-v-ukrajinu.html>

21. **ЗСУ «демобілізували» вже 450 тисяч росіян. Когось – посмертно** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. - 2024. - 10 квіт. —

Електрон. дані. *Наведено вражаючі дані щодо втрат російських військ протягом 777 днів конфлікту між Росією і Україною. За цей період українські війська ліквідували 830 ворожих бійців, а також знищили значну кількість техніки та військового обладнання, зокрема танки, бронетехніку, артилерію, літаки, кораблі та інше. Підкреслено важливість спільних дій різних родів військ та координації між ними для досягнення успіху на полі бою. Також висловлено заклик до українських військових боротися з окупантами, підкреслюючи, що їхня сила полягає в правді та єдності.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/zsu-demobilizovali-vzhe-450-tisjach-rosijan-kohos-posmertno.html>

22. **ЗСУ збили Ка-27 росіян у Криму** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. - 2024. - 10 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що, за повідомленням речника Військово-морських сил ЗСУ Дмитра Плетенчука, у тимчасово анексованому Криму знищено корабельний багатофункціональний вертоліт Ка-27. Зауважено, що завдання повітряних суден Ка-27/28 – протичовнова оборона флоту з базуванням на кораблях різного класу. Такі винищувачі можуть виявляти сучасні підводні човни, надводні цілі, передавати інформацію про це на корабельні та берегові пункти й атакувати об'єкти з допомогою бортових засобів ураження.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/zsu-zbili-ka-27-rosijan-u-krimu-.html>

23. **І світ побачив нашу сміливість** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2024. – 2 квіт. [№ 67]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у другу річницю звільнення Київської області від російських окупантів Президент України Володимир Зеленський узяв участь у піднятті Державного прапора України на флагиштоку Меморіалу пам'яті захисників Бучанської громади, а також вручив почесні відзнаки міст — героїв України та державні нагороди військовослужбовцям. У заході вшанування пам'яті українців, яких убили загарбники під час окупації Бучанської громади, взяли участь Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, Голова Верховної Ради України (ВР України) Руслан Стефанчук, послы іноземних держав і глави*

іноземних представництв і представництв міжнародних організацій, акредитованих в Україні. Глава держави встановив лампадку до Стіни Пам'яті біля церкви Святого апостола Андрія Первозваного та Всіх Святих у Бучі. Стіна Пам'яті складається з кількох стел, на кожній з яких — таблички з викарбованими іменами загиблих. Меморіал містить 509 імен цивільних громадян, яких вдалося ідентифікувати. Деякі таблички поки що безіменні. Зазначено, що В. Зеленський вручив почесні відзнаки «Місто-герой України» Ірпінському міському голові Олександрові Маркушину та начальнику Гостомельської селищної військової адміністрації Сергію Смалю. Під час поїздки в Ірпені Президент оглянув відремонтовані житлові будинки, пошкоджені внаслідок повномасштабного російського вторгнення в лютому — березні 2022 р., та відвідав відновлений Бородянський центр соціально-психологічної реабілітації, який російські окупанти вищент зруйнували в березні 2022-го. Того року глава держави передав на відновлення цього закладу премію обсягом 100 тис. доларів, яку отримав із присудженням медалі Свободи. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/i-svit-pobachiv-nashu-smilivist/>

24. **Кальніченко А. У Кремлі хочуть налякати Захід, а Україну підштовхнути до переговорів, — ISW** [Електронний ресурс] / Артем Кальніченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. Як повідомили аналітики американського Інституту вивчення війни (ISW), пресекретар президента РФ Д. Пєсков, глава МО РФ С. Шойгу, глава Генштабу РФ В. Герасимов і глава МЗС РФ С. Лавров активізували інформаційні операції, щоб залякати Захід і підштовхнути Україну до переговорів. За словами аналітиків, у РФ вже давно хочуть представити Захід і НАТО як екзистенційну загрозу, таким чином пропаганда хоче виправдати війну проти України. Зазначено, що Москва використовує загрози висловлювання, щоб затримати і вплинути на ухвалення важливих рішень про підтримку України на Заході. На думку аналітиків, РФ продовжує готуватися до війни з НАТО: росіяни проводять військові реформи, відтворюють Ленінградський і Московський військові округи. Текст:

<https://focus.ua/uk/politics/638232-u-kreml-i-hochut-nalyakati-zahid-ukrayinu-pidshtovhnuti-do-peregovoriv-isw>

25. **Катишев К. Авіація ЗСУ нанесла 15 ударів по росіянах** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 6 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 773-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що від початку поточної доби на фронті відбулось 50 бойових зіткнень; російські агресори атакували на шести напрямках. Загалом ворог завдав вісьмох ракетних і 83 авіаційних удари, здійснив 37 обстрілів із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях українських військ і населених пунктах.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4677068-aviatsiia-zsu-nanesla-15-udariv-po-rosiianakh>

26. **Катриченко Т. Путін сам вирішить на кого напасти: чому США помиляються, що Росія безпечна для Європи** [Електронний ресурс] / Тетяна Катриченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 6 квіт. — Електрон. дані. *Зазначено, що США змінили риторику — країна не відмовляється допомогати Україні, але водночас її урядовці та дипломати говорять, що війна РФ локалізована в Україні, і нагальної загрози для країн НАТО не існує. На думку експертів, такі заяви дивують, адже ще нещодавно багато аналітиків, експертів і політиків різного рівня в один голос говорили, що якщо Україна не переможе у війні з РФ, то наступними жертвами Кремля стануть країни Європи. Але якщо військових ресурсів РФ наразі не вистачає для нападу, то це не означає, що вона не прагне діяти у гібридний спосіб, адже для РФ важливий факт протистояння. За словами експертів, Захід дуже повільно готується до протистояння з державами "вісі зла", немає єдності стосовно дієвих інструментів зупинки експансіоністської політики РФ, Ірану, Північної Кореї та Китаю, який підтримує їх, тож питання часу, коли В. Путін вирішить, на кого та коли йому нападати, якщо його вчасно та жорстко не зупинити. При*

чому він чітко усвідомлює, що готовності на заході консолідовано захищати свої території, зокрема й задіювати статтю 5 Вашингтонського договору, немає. Наголошено: якщо США не виступатиме гарантом остаточного миру, як записано в доктринах НАТО, за допомогою ядерної зброї, РФ може нападати. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/638601-putin-sam-virishit-na-kogo-napasti-chomu-ssha-pomilyayutsya-shcho-rosiya-bezpechna-dlya-yevropi>

27. **Качуровська О.** Десятки країн висловилися за спецтрибунал для РФ [Електронний ресурс] / Олена Качуровська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 3 квіт. — Електрон. дані. Зазначено, що 44 держави підтримали ідею створення спецтрибуналу щодо злочину агресії Росії та використати її заморожені активи на користь України. Країни підписали відповідну політичну декларацію на конференції «Відновлення справедливості для України», що 02.04.2024 відбулася в Гаазі. Текст декларації опублікований на порталі уряду Нідерландів. У ній, зокрема, країни висловилися за посилення спільних зусиль для забезпечення належного розслідування та відповідальності за усі порушення міжнародного права, скоєні під час війни Росії проти України, включно зі злочином агресії; привітали наміри держав щодо подальшої підтримки розслідувань, відзначили роль усіх інституцій, вже залучених до роботи, зокрема, Міжнародного кримінального суду (МКС), який видав безпрецедентний ордер на арешт В. Путіна; схвалили минулорічне створення Міжнародного центру з притягнення до відповідальності за злочин агресії проти України (ІСРА) при Євроюсті як координаційної платформи за участі України та п'яти держав-учасниць Спільної слідчої групи (ЖТ), із залученням США та Офісу прокурора МКС тощо. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4675995-desiatky-krain-vyslovylysia-za-spetstrybunal-dlia-rf>

28. **Клименко О.** Допомога Китаю Росії досягла загрозливих масштабів, США занепокоєні, - FT [Електронний ресурс] / Олена Клименко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. Як повідомило видання «Financial Times», глава Держдепу США Ентоні Блінкен заявив про

те, що Китай не припиняє поглиблювати підтримку російського військово-промислового комплексу (ВПК), що сприяє продовженню війни в Україні та становить загрозу для інших країн. Під час зустрічі з очільниками міністерств закордонних справ (МЗС) країн-членів Європейського Союзу (ЄС) та НАТО, керівник американського зовнішньополітичного відомства заявив, що масштаби, з якими Пекін надає допомогу Москві, "викликають занепокоєння". Йдеться, зокрема, про те, що РФ отримує від Китаю деякі інструменти та ресурси, обидві країни проводять технічні експертизи, а основним напрямком допомоги є виробництво оптичного обладнання і ракетного палива. За словами держсекретаря, союзники повинні зробити три речі: заявити про занепокоєння безпосередньо Китаю, прямо говорити про цю проблему, вжити заходів щодо організацій та компаній, які сприяють зміцненню промислової бази РФ. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/638468-dopomoga-kitayu-rosiji-dosyagla-zagrozlivih-masshtabiv-ssha-shchanepokoyeni-ft>

29. Клименко О. Послання Пекіну: в Мінфіні США пригрозили китайським банкам через допомогу РФ [Електронний ресурс] / Олена Клименко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 8 квіт. — Електрон. дані. Як повідомило видання «Bloomberg», після завершення чотириденних переговорів у Китаї глава американського Міністерства фінансів Джаннет Єллен попередила банки та експортерів країни, що "Вашингтон прийде за вами" у разі продовження сприяння зміцненню російського військового потенціалу. Також міністр фінансів зазначила, що "будь-які банки, які сприяють великим транзакціям, що направляють товари військового призначення або подвійного призначення на російську оборонно-промислову базу, наражаються на ризик санкцій США". Зазначено, що адміністрація Президента США Джо Байдена прагне вплинути на фірми по всьому світу, які сприяють РФ уникнути мережі санкцій, запроваджених проти Москви США та їх союзниками після її вторгнення до України у 2022 р. Попри попередні попередження на адресу Пекіну, послання Д. Єллен було нетипово

прямою загрозою санкцій. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/638768-poslannya-pekinu-v-minfini-ssha-prigrozili-kitayskim-bankam-cherez-dopomogu-rf>

30. **Клименко О. Російські пропагандисти активізували свою діяльність в Німеччині, – МЗС** [Електронний ресурс] / Олена Клименко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 1 квіт. — Електрон. дані. *Як заявив керівник департаменту культури і комунікації Міністерства закордонних справ (МЗС) Німеччини Ральф Бесте, у європейських країнах, у тому числі в Федеративній Республіці Німеччина (ФРН), спостерігається суттєва активізація російських кампаній з дезінформації, мета яких – підірив підтримки України. За його словами, дезінформаційні кампанії РФ стали більш масштабними, непомітнішими і майстернішими, тому мова йде про безумовну загрозу, до якої варто ставитися серйозно, оскільки їй складно протидіяти. Зазначено, що протягом поточного року департаменту вдалося викрити та розширити одну з найбільших спроб маніпулювання німецьким суспільством на платформі соціальної мережі Twitter (X).* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/637264-rosiyski-propagandisti-aktivizovali-svoyu-diyalnist-v-nimechchini-mzs>

31. **Ковальова А. Загроза серйозних аварій: РФ намагається зламати роботу європейської залізниці, — FT** [Електронний ресурс] / Анастасія Ковальова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. *Як повідомило видання «Financial Times», міністр транспорту Чеської Республіки Мартін Купка заявив, що Москва, ймовірно, намагалася здійснити кібератаки на мережі національного залізничного оператора Чехії, а також на залізничні компанії в Латвії, Литві, Румунії та Естонії. Ці дії можуть бути частиною стратегії РФ з дестабілізації Європейського Союзу (ЄС) і порушення роботи критичної інфраструктури в регіоні. За словами М. Купки, Москву підозрюють у тисячах спроб послабити транспортні системи Європи після початку повномасштабної війни в Україні. За його твердженнями, хакерська кампанія включала напади на системи сигналізації та мережі*

чеського національного залізничного оператора «České dráhy»: попередні атаки призвели до порушення роботи систем продажу квитків і викликали занепокоєння через втручання в сигнальні системи, що могло потенційно призвести до серйозних аварій. Згідно з останнім звітом агентства ЄС з кібербезпеки про зростання загрози для транспортної галузі, атаки на залізничні компанії стають дедалі поширенішими. Текст: <https://focus.ua/uk/world/638335-zagroza-seryoznih-avariy-rf-namagayetsya-zlamati-robotu-yevropeyskoji-zalznici-ft>

32. **Ковальова А. Розпалюють розбіжності в суспільстві: росіяни намагаються зірвати мобілізацію в Україні, — ЦПД [Електронний ресурс] / Анастасія Ковальова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 10 квіт. — Електрон. дані. Як заявив керівник Центру протидії дезінформації (ЦПД) лейтенант Збройних сил України (ЗСУ) Андрій Коваленко, росіяни регулярно поширюють фейки з метою підірвати процес мобілізації в Україні. У межах цих кампаній акцентується увага на проблемах у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП), при цьому їхні разові випадки намагаються подати як системні, а військових командувачів звинувачують у недостатній професійній підготовці. За його словами, такі дії спрямовані на ослаблення боєздатності українських сил і ускладнення їхньої здатності до опору. А. Коваленко зазначив, що російські інформаційні кампанії акцентують увагу на начебто відсутності підготовки у мобілізованих українців, але це твердження є неправдивим. Крім того, росіяни прагнуть сформуванню в суспільстві думку про те, що захист Батьківщини презентується не як конституційний обов'язок, а радше як покарання. Наголошено, що РФ прагне розпалювати розбіжності між українцями з метою дестабілізувати обстановку та послабити населення. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/639277-rozpalyuyut-rozbizhnosti-v-suspilstvi-rosiyani-namagayutsya-zirvati-mobilizaciyu-v-ukrajini-cpd>**

33. **Комітет з питань організації державної влади підтримав перейменування низки населених пунктів, назви яких містять символіку**

російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Верхов. Рада України: офіц. вебпортал. – 2024. – 4 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що на засіданні 3 квітня 2024 р. Комітет розглянув пропозиції органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій населених пунктів і рекомендації Українського інституту національної пам'яті, Національної комісії зі стандартів державної мови щодо перейменування окремих населених пунктів, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови, у зв'язку з необхідністю приведення їх назв у відповідність із вимогами Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії». Текст: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/248109.html*

34. **Кравченко В. З ким готується воювати Лукашенко й чи відправить він війська в Україну?** [Електронний ресурс] / Кравченко // Дзеркало тижня. - 2024. - 9 квіт. — Електрон. дані. *Розглянуто заяви самопроголошеного президента Білорусі Аляксандра Лукашенка про підготовку країни до війни. Лукашенко наголосив, що Білорусь не має наміру воювати, але готується до можливої війни, використовуючи відому поговорку "Хочеш миру — готуйся до війни". Проаналізовано можливі причини таких заяв та їх наслідки для регіональної та міжнародної політики. Експерти різними способами розглядають заяви Лукашенка: деякі вбачають у цьому політичну гру, спрямовану на збереження влади, інші бачать це як погрозу для сусідніх країн та запрошують до уважніших реакцій. Вивчено залежність Білорусі від Росії та можливість втручання останньої у внутрішні справи Білорусі, включаючи контроль над силовими структурами. Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/z-kim-hotujetsja-vojuvati-lukashenka-j-chi-vidpraviv-vin-vijska-v-ukrajinu.html>*

35. **Краснолуцька О. Метод екстремістів. Подвійні удари Росії** [Електронний ресурс] / Олеся Краснолуцька // Korrespondent.net : [вебсайт]. –

2024. – 4 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про застосування Росією повторних ударів під час атаки на українські міста. Окупанти навмисне обирають час, коли на місце першого «прильоту» (зазвичай він приходиться на цивільні будинки) прибудуть рятувальники та бригади швидкої допомоги. Такі випадки вже сталися у Сумах та Одесі (тоді загинула 21 людина), а 04.04.2024 – у Харкові. Як підтвердив голова Харківської обласної цивільної адміністрації (ОВА) Олег Синегубов, такий прийом росіяни використовували вже й у Харківській області. За інформацією видання «BBC», такий підлий прийом із повторним ударом по місцю порятунку жертв часто застосовують екстремістські організації. Водночас для росіян такий метод не новина: прийом «double tap» («подвійний удар») вони активно використовували у Сирії. За словами експерта правозахисної організації «РАХ» Марка Гарласко, оскільки в результаті повторної атаки страждають рятувальники та медики, тобто не військові особи, значить, це є воєнним злочином.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4676633-metod-ekstremistiv-podviini-udary-rosii>

36. **Лавришин Ю. Дезінформація в інтернеті: як Україні працювати з платформами-гігантами** [Електронний ресурс] / Юлія Лавришин // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2024. – 5 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про проведення III Міжнародного Kyiv Stratcom Forum 2024 у Києві, де комунікаційники з України, Європи та Америки, а також медійники та посадовці говорили про те, як правильно вибудовувати комунікаційну політику й ефективно боротися з дезінформацією. Особливу увагу приділено російській дезінформації в соцмережах. Цьому була присвячена дискусія «Техплатформи як платформа для поширення дезінформації: як протидіяти фейкам і шкідливому інформаційному впливу в умовах війни». Розглянуто вплив дезінформації на суспільство, проблему недооцінки діяльності російських спецслужб та відсутність в українському законодавстві регуляції діяльності технологічних гігантів, таких як соціальні мережі та мережі спільного доступу. Вказано, що Закон про медіа, що набув чинності, єдиний, де є згадка*

про ці технологічні компанії. Закон дозволяє реєстрацію онлайн-медіа іншим суб'єктам, а також передбачає можливість взаємодії з платформами. Текст: <https://detector.media/infospace/article/225100/2024-04-05-dezinformatsiya-v-interneti-yak-ukraini-pratsyuvaty-z-platformamy-gigantamy/>

37. **Липчанський М. Генштаб: ЗСУ стримують ворога коло Красногорівки** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 10 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 777-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що українські воїни утримують позиції на лівобережжі Дніпра, стримують ворога біля Красногорівки в Донецькій області. Протягом доби авіація Сил оборони завдала ударів по одному району зосередження особового складу, озброєння та військової техніки, одному зенітно-ракетному комплексу (ЗРК), одній артилерійській системі та одній станції РЕБ противника. Підрозділами ракетних військ завдано ураження по восьми районах зосередження особового складу та одному ЗРК противника.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4678139-henshtab-zsu-strymuuit-voroha-kolo-krasnohorivky>

38. **Липчанський М. У Раді пояснили, за яких умов заблокують Telegram в Україні** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 1 квіт. — Електрон. дані. *Наведено тези інтерв'ю «РБК-Україна» народного депутата, голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань свободи слова Ярослава Юрчишина про те, що блокування «Telegram» в Україні можливе у разі підтвердження витоку інформації. Народний депутат припустив, що «якийсь контроль над Telegram з боку Росії є і ми не маємо гарантії, що вся інформація окремих людей там під захистом і не видається секретним службам РФ».* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4675367-u-radi-poiasnyly-za-yakyykh-umov-zablokuuit-Telegram-v-ukraini>

39. **Липчанський М. ISW спрогнозував напрямок масштабного наступу РФ** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 1 квіт. — Електрон. дані. *Наведено тези чергового звіту американського Інституту вивчення війни (ISW) про те, що армія РФ наприкінці весни або на початку літа може почати масштабний наступ на Донецькому напрямку - на заході Донецької області, щоб використати стійке, але незначне просування російських військ у цьому секторі. Зауважено, що українська влада раніше попередила, що окупанти накопичують особовий склад уздовж Харківсько-Луганського напрямку, під Бахмутом, неподалік Авдіївки та на заході Запорізької області. Проте в ISW вважають, що російські війська зможуть розпочати узгоджену широкомасштабну наступальну операцію тільки на одному оперативному напрямку через обмеженість власних людських ресурсів і планування.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4675361-ISW-sprohnozuvav-napriamok-masshtabnoho-nastupu-rf>

40. **Літвин І. ЗСУ відбили атаки РФ на кількох напрямках** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 1 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 768-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що на фронті протягом доби зафіксовано 61 бойове зіткнення. Загалом, ворог завдав 7 ракетних та 61 авіаційного удару, здійснив 89 обстрілів із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях наших військ і населених пунктах.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4675601-zsu-vidbyly-ataky-rf-na-kilkokh-napriamkakh>

41. **Літонінський В. Дефіцит снарядів. Загроза "обвалу" фронту** [Електронний ресурс] / Валерій Літонінський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 3 квіт. — Електрон. дані. *Наведено цитати зі статті авторитетного американського видання «Politico», яке, посилаючись на українських військових, що служили під командуванням Валерія Залужного, пише про те,*

що військова картина виглядає похмуро. Існує великий ризик обвалу лінії фронту там, де російська армія почне наступ (який очікується влітку), оскільки РФ має набагато більшу перевагу в живій силі й останніми тижнями успішно застосовує керовані авіабомби проти українських позицій. За словами одного з високопоставлених військових джерел, «немає нічого, що могло б допомогти Україні зараз, бо немає серйозних технологій, здатних компенсувати Україні велику масу військ, яку Росія, мабуть, кине на нас». Росіяни швидко навчаються та вдосконалюються, не даючи Силам оборони «другого шансу» на полі бою; часто західна зброя приходить пізно, це стосується й літаків «F-16», які мають надійти в Україну влітку; зараз Росія випробовує дальність своїх ракет, готуючись збивати західні винищувачі в Україні. Висвітлено й іншу точку зору: Президент України Володимир Зеленський заявив, що Україна не потребує мобілізації 500 тис. осіб і подякував Головнокомандувачу ЗСУ Олександрові Сирському, який «знайшов сили всередині ЗСУ. Відповідну кількість, яка не була на фронті, вони будуть на фронті». Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4676299-defitsyt-snariativ-zahroza-obvalu-frontu>

42. **Логінов Я. Вибори президента Словаччини: в проросійському полку прибуло. Чого чекати Україні?** [Електронний ресурс] / Якуб Логінов // Дзеркало тижня. - 2024. - 8 квіт. — Електрон. дані. Розглянуто результати другого туру президентських виборів у Словаччині, де переміг проросійськи налаштований кандидат Петер Пеллегріні з партії "Глас". Зазначено, що цей результат не корисний для України, і наголошено на необхідності знаходження способів пом'якшення проросійської риторики Словаччини. Особливу увагу зосереджено на виборчій кампанії, де Пеллегріні використовував дезінформацію, щоб навмисно налякати виборців неправдивими обвинуваченнями в адресу опонента. Висловлено думку, що успіх проросійського кандидата також обумовлений високою явкою та підтримкою угорськомовного населення, а також соціальною політикою уряду. Водночас зазначено, що протестують проти порушення

демократичних правил, і що Словаччина не йде шляхом авторитаризму.

Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/vibori-prezidenta-slovachchini-v-prorosijському-polku-pribulo-choho-chekati-ukrajini.html>

43. **Лутович Д. Кремль має намір здійснити теракт у Білорусі, щоб втягнути Лукашенка у війну, — аналітики** [Електронний ресурс] / Дмитро Лутович // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 8 квіт. — Електрон. дані. *В дослідженні аналітичного центру «Robert Lansing Institute» йдеться про те, що російські спецслужби готують теракт на території РБ, щоб звинуватити в цьому полк Калиновського, що складається з білоруських добровольців у складі Сил оборони України. Таким чином Кремль має намір посилити суспільний ефект від масового розстрілу в "Крокус Сіті Холі" і втягнути РБ у повномасштабну війну проти України. На думку аналітиків, втягування РБ у війну не спрямоване на реальне залучення бойового потенціалу країни, який перебуває на досить низькому рівні, а є прагненням Кремля повалити О. Лукашенка і створити маріонетковий режим. Зазначено, що це надасть В. Путіну цілу низку нових можливостей, включно з тотальним військовим призовом білоруських чоловіків, що було б рішенням у ситуації відсутності перспектив для ЗС РФ в окопній війні в Україні.* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/638760-kreml-maye-namir-zdiysniti-terakt-u-bilorusi-shchob-vtyagnuti-lukashenka-u-viynu-analitiki>

44. **Мельник В. Декларація антихристиянства РПЦ та симптоматичне мовчання єпископату УПЦ МП** [Електронний ресурс] / Володимир Мельник // RISU.ua : [вебсайт]. – 2024. – 3 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що 27.03.2024 у храмі Христа Спасителя в Москві під головуванням очільника РПЦ Кирила Гундяєва та за участі членів синоду РПЦ і багатьох архисреїв, представників духовних шкіл та монастирів РПЦ, 278 делегатів обраних від регіонів, відбувся позачерговий з'їзд Всесвітнього російського народного собору. Цей своєрідний «помісний собор РПЦ» прийняв т.з. «Наказ XXV ВРНС «Настоящее и будущее русского мира», в якому фактично закликає до «Священної війни» задля винищення України. Цей*

документ, що зазначає агресивну війну РФ проти України, має велике значення не лише для майбутнього трибуналу у Гаазі, а й для самого розуміння сучасних геополітичних та релігійних процесів. Він свідчить про радикальне відхилення РПЦ від християнських цінностей і принципів у напрямку шовіністичного та національного світогляду. Зауважено, що реакція УПЦ МП, що відмежовується від цього документу, розглядається як важливий крок, проте автор вказує на можливі нерозв'язані проблеми між УПЦ МП та РПЦ. Автор розглядає можливі причини такої реакції УПЦ МП, включаючи політичні та внутрішні фактори, та наголошує на можливості зміни поглядів архієреїв в умовах соціальних змін і міжнародного тиску. Текст: https://risu.ua/deklaraciya-antihristiyanstva-rpc-ta-simptomatichne-movchannya-ypiskopatu-upc-mp_n147308

45. **Микитюк В.** «Захід іноді поводить ся стосовно путіна, як миша»: аналітики назвали три умови для послаблення росії [Електронний ресурс] / Вікторія Микитюк // Faktu.ua : [вебсайт]. – 2024. – 2 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що війна в Україні триває вже понад два роки, РФ досі не досягла жодної зі своїх цілей, а українські війська залежать від військової допомоги союзників, яка останнім часом зменшується. Натомість російська армія, схоже, просувається, повільно, але впевнено завойовуючи позиції, особливо на сході України. На думку військових експертів із американського аналітичного центру Інституту вивчення війни (ISW), причиною цього є, зокрема, й нерішучість Заходу. Зазначено, що РФ не може перемогти Україну чи Захід та, ймовірно, програє, якщо Захід мобілізує свої ресурси для протистояння Кремлю. За словами військових експертів, Захід — це гігант, який іноді поводить ся стосовно РФ як миша. Причина цього — насамперед російська кампанія з маніпулювання громадською думкою в західних країнах, а твердження про те, що війну неможливо виграти через російське домінування, є російською інформаційною кампанією, що дає уявлення про справжню стратегію Кремля. Аналітики закликають західних союзників зробити три кроки: надати Україні необхідну військову та іншу допомогу,*

підтримати країну у розбудові її оборонної промисловості, стимулювати західне виробництво озброєнь і не допустити продовження війни РФ проти України в довгостроковій перспективі. Текст: <https://fakty.ua/435657-zapad-inogda-vedet-sebya-otnositelno-putina-kak-mysh-analitiki-nazvali-tri-usloviya-dlya-oslableniya-rossii>

46. **Михайлів В. Як Росія розмиває реальність за допомогою новомови: «український слід»** [Електронний ресурс] / Віталій Михайлів // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2024. – 11 квіт. – Електрон. дані. *Зазначено, що російська пропаганда систематично використовує тезу про "український слід" у поясненні внутрішніх криз та трагедій на території РФ, намагаючись закріпити асоціацію "Україна = тероризм" у свідомості аудиторії. Це надає можливість виправдати власні дії та агресивні заходи проти України, виступаючи під прикриттям боротьби з тероризмом. Російська пропаганда також використовує цю риторичку для пояснення кризових ситуацій за межами РФ, щоб навести на Україну вину у всіх бідах світу. Ці маніпуляції спрямовані на посилення антиукраїнських настроїв у російському суспільстві та дискредитацію України на міжнародному рівні.* Текст: <https://disinfo.detector.media/post/yak-rosiia-rozmyvaie-realnist-za-dopomohoiu-novomovuy-ukrainskyi-slid>

47. **Мозговий І. «путін привів росію до ситуації, в якій війна має бути вічною. Тому що закінчення війни означає кінець режиму», — Ян Валетов** [Електронний ресурс] / Іван Мозговий // Fakty.ua : [вебсайт]. – 2024. – 7 квіт. — Електрон. дані. *Відомий український письменник і журналіст Ян Валетов поділився думками про значення війни проти України для російського авторитарного режиму. На його думку, цілі, поставлені перед РФ, не здійсненні в принципі; війна, затіяна В. Путіним і його оточенням призвела до повної втрати РФ напрацьованих десятиліттями зв'язків, ринків, репутаційних втрат, до втрат людських, розміри яких не можна навіть оцінити приблизно. За його словами, переоцінивши ресурси та можливості, недооцінивши силу опору, В. Путін привів РФ до ситуації, в якій війна має*

бути вічною, адже закінчення війни без досягнення поставленої мети означає кінець його автократії, кінець режиму. Наголошено, що втратити все — військову вагу, репутацію, міжнародні зв'язки, науковий і культурний обмін, місце країни, яка брала участь у рішеннях доль світу в обмін на невиконані плани й амбіції — це фатальна помилка для будь-якого авторитарного режиму. Текст: <https://fakty.ua/435934-putin-privel-rossiyu-k-situacii-v-kotoroj-vojna-dolzha-byt-vechnoj-potomu-cho-okonchanie-vojny-oznachaet-konec-rezhima---yan-valetov>

48. **Мусхаріна В. Чужі серед своїх: росія продовжує робити інформаційні вкиди після теракту в "Крокус-Сіті Холі"** [Електронний ресурс] / Валерія Мусхаріна // Україна молода. — 2024. — 10 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про поширення Росією фейків про нібито причетність України до терористичного акту в торговельному центрі Красногорська під Москвою "Крокус-Сіті Хол". Зокрема російська державна агенція ТАСС із посиланням на Центр громадських зв'язків ФСБ повідомила, що "особи, які брали участь у теракті в "Крокус-Сіті Холі", нібито намагалися втекти в Україну" та "мали контакти на українській стороні". Зазначено, що Міністерство закордонних справ України (МЗС України) відкинуло звинувачення щодо причетності України до стрілянини в концертному залі "Крокус-Сіті Хол", а в Головному управлінні розвідки заявили, що цей теракт є свідомою провокацією російських спецслужб за вказівкою президента Російської Федерації (РФ) Путіна. Наведено коментарі експертів, які наголошують, що російські посадовці та політики прагнуть перекласти відповідальність за масову загибель людей у результаті теракту на Україну та Захід, і називають цей теракт найбільшим провалом російських спецслужб, увагу від якого російська влада намагається відволікти своїми дезінформаційними вкидами.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3904/188/182530/>

49. **На Харківщині за добу п'ятеро постраждалих внаслідок ворожих обстрілів** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. - 2024. - 10 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про останні обстріли та атаки російських*

окупантів на Харківщині. За минулу добу зафіксовано обстріли та авіаудари по різних населених пунктах та об'єктах на території області, що призвело до пошкоджень будівель, автомобілів та інфраструктури. Описано конкретні випадки обстрілів, вказано пошкоджені об'єкти та кількість поранених людей. Також згадано роботу вибухотехніків, які провели розмінування території та знищили вибухонебезпечні предмети. Текст: <https://zn.ua/ukr/war/na-kharkivshchini-za-dobu-pjatero-postrazhdalikh-vnaslidok-vorozhikh-obstriliv.html>

50. **На Херсонщині росіяни влучили по газотранспортній системі, продуктами горіння отруїлися 10 людей – ОВА** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що 4 квітня під час пожежі, що спалахнули через російські обстріли, на Херсонщині продуктами горіння отруїлися 10 людей. Про це повідомив у Telegram начальник Херсонської обласної військової адміністрації Олександр Прокудін. За його словами, росіяни обстрілювали Антонівку, Придніпровське, Кізомис, Понятівку, Садове, Дніпровське, Янтарне, Білозерку, Томину Балку, Микільське, Берислав, Дудчани, Качкарівку, Гаврилівку, Новоберислав та місто Херсон.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/na-khersonshchini-rosijani-vluchili-po-hazotransportnij-sistemi-produktami-horinnja-otrujilisja-10-ljudej-ova.html>

51. **Назарчук І. Російські удари по українській енергетиці: чи досягнув ворог мети?** [Електронний ресурс] / Ірина Назарчук // Юрид. газ. – 2024. – 2 квіт. – Електрон. дані. *За оцінками Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні внаслідок найбільш масштабної атаки на українську енергетику без електроенергії залишилося понад 1,5 млн людей. Голова правління НЕК «Укренерго» Володимир Кудрицький висловив припущення, що «руйнування повсюди були б мінімум вдвічі більшими, якби не певні інженерні рішення задля захисту критичних елементів на енергооб'єктах. «Електроенергія вважалася критичною мішенню в кожній війні, починаючи з Другої світової. Ті, хто планують подібні атаки, зазвичай захоплюються вразливістю електроенергії до повітряних ударів, але аналіз причинно-*

наслідкового зв'язку показує, що атака на електроенергію не досягає заявлених цілей з точки зору перемоги у війні», - йдеться в документі «Strategic Attack of National Electrical Systems» Міністерства оборонної освітньої діяльності (DoDEA) США. Генеральний секретар ООН Антоніу Гуттеріш у своїй звичайній риторичі обмежився засудженням атак по цивільній та енергетичній інфраструктурі України, а також нагадуванням про те, що напади на цивільних осіб і цивільну інфраструктуру порушують міжнародне гуманітарне право. Текст: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/rosiyski-udari-po-ukrayinskiy-energetici-chi-dosyagnuv-vorog-meti.html>

52. **Нестеров В. “Ждунь’ї”** [Електронний ресурс] / В’ячеслав Нестеров // RISU.ua : [вебсайт]. – 2024. – 3 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що РПЦ в Україні має значну кількість монастирів і скитів, що свідчать про її активну присутність в різних регіонах країни (наведено список монастирів УПЦ МП). Це може бути одним із способів впливу на населення та розповсюдження ідеології «руського міра». Наголошено, що значна кількість цих монастирів і скитів знаходиться в сільській місцевості, далеко від центральних міст та уваги громадськості. Це може дозволяти їм працювати підспудно та проводити пропаганду «руського міра» без великої уваги та контролю. Зауважено, що варто враховувати ці факти щодо впливу ідеології РПЦ на суспільство та прийнятті відповідних заходів для контролю за їхньою діяльністю. Автор статті наголошує на аномальній кількості монастирів та скитів в Закарпатській області. Ця ситуація свідчить про те, що РПЦ активно впроваджує свою ідеологію в різних частинах України, включаючи ті, що межують із угорськими територіями. В цьому контексті важливим є вжиття заходів для контролю над проявами релігійної імперськості та відокремлення релігії від політики, а також уникнення колабораціонізму. Ця проблема вважається надзвичайно важливою, оскільки від її успішного вирішення може залежати збереження ідентичності та свободи думки в українському суспільстві. Текст: https://risu.ua/zhdunyi_n147360

53. **Носальська І. Залізниця замість Кримського мосту: до чого готується ворог** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 3 квіт. — Електрон. дані. *Розглянуто, чому Росія буде залізницю між Ростовом-на-Дону через окуповане Приазов'я до анексованого нею Криму, що перевозитимуть залізницею, як Сили оборони України перешкоджають будівництву зараз та як діятимуть надалі. За словами експертів, мета потуг окупантів прозора: тягнути нову артерію для з'єднання РФ із окупованими українськими територіями на півдні та Кримом, окупанти планують зменшити залежність армії Росії від Керченського (Кримського) мосту, який ворог постійно перекиває, бо боїться підризу й який не виконує роль транспортної артерії належним чином, а паромне перевезення не справляється; нова лінія залізниці повинна сягнути Севастополя. За словами мера Мелітополя Івана Федорова, з тимчасово окупованого Криму до тимчасово окупованої території (ТОТ) Запорізької області росіяни доставляють озброєння, боєприпаси, тяжке озброєння тощо. А з ТОТ Запорізької області – вивозять руду з міської шахти, сільгосппродукцію та інші вироби. Як зазначив начальник ГУР Кирило Буданов, повний запуск росіянами залізниці може утворити для України «серйозну проблему». Проте у розвідці Британії зауважили, що вона проходить через територію, яку можуть вражати високоточні ударні системи великої дальності.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4676235-zaliznytsia-zamist-krymskoho-mostu-do-choho-hotuietsia-voroh>

54. **Носальська І. Куди далі вломиться РФ: чому Литва - під особливою загрозою** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 8 квіт. — Електрон. дані. *Зважаючи на плани країни-агресорки РФ мобілізувати 300-тисячне військо, розглянуто, для яких сусідніх країн, окрім України, воно здатне становити небезпеку та чи можливий новий наступ на Харків. На думку експертів, справжня загроза з боку Росії за допомогою Білорусі існує насамперед для країн Балтії, найбільше – для Литви. Метою може бути Сувальський коридор, який називають одним*

із «найнебезпечніших місць на землі», де вкрай висока ймовірність військового зіткнення між Росією та НАТО. Вказано також, що досить імовірним для нападу РФ – казахстанський напрям, що є нині абсолютно незахищеним; для реалізації своїх імперських планів Росія може спробувати нацькувати на Казахстан тюркські народи, що нині входять до складу РФ. Акцентовано на важкій ситуації в Харкові, що піддається потужним бомбардуванням, і про який російські пропагандисти прямо говорять, що його треба знищити. За словами експертів, аби розпочати наступ на Харків, оточити його та розгорнути міські бої, російським військам потрібне угруповання чисельністю щонайменше 500 тис. осіб, повністю штатно укомплектоване технікою, та резерв щонайменше 100 – 150 тис.: такої кількості військ у РФ наразі немає.

Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4677448-kudy-dali-vlomytsia-rf-chomu-lytva-pid-osoblyvoui-zahrozoui>

55. **Носальська І. Таджики-кіборги та нога про арешт Малюка: кому шкодять російські фейки** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 2 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про кампанію зі звинувачення України у теракті в підмосковному «Крокус Сіті Холі», яка набирає обертів, попри відверте зізнання ІДІЛ-К у «авторстві» трагедії. Наведено аргументи російських пропагандистів, які після путінської «відмашки» змагаються у висуванні доказів та обвинувачень Україні, доходячи до відверто абсурдних: зокрема, що в мозок нападників на «Крокус», можливо, були «вставлені чіпи», за допомогою яких здійснювалося керування ними. Акцентовано на заяві МЗС Росії, яке офіційно звинуватило Україну у терактах на території РФ, зокрема у нападі на «Крокус Сіті Хол», та оголосило владі України вимогу про арешт голови Служби безпеки України (СБУ) Василя Малюка. Вказано, що в самому СБУ цю цидулку, звичайно, вважають «нікчемною». За словами експертів, чи здатна західна публіка «фільтрувати» російську пропаганду, стане зрозуміло згодом. Однак, незважаючи на абсурдність брехні Кремля, отрута подекуди просочується у мізки західного споживача, знижуючи бажання виборців допомагати Україні,*

що може, зрештою, бути кінцевою метою Кремля. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4675879-tadzhyky-kiborhy-ta-nota-pro-aresht-maluika-komu-shkodiati-rosiiski-feiky>

56. **Носальська І. Французька багатоходівка чи російський фейк: що "зріє" у Придністров'ї** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 1 квіт. — Електрон. дані. Розглянуто ситуацію навколо Придністровської Молдавської Республіки (ПМР), де, попри побоювання, що Придністров'я закличе до себе російських "братів і визволителів" – після чого і цей регіон запалає війною, – "з'їзд" депутатів ПМР ухвалив лише заяву про необхідність допомоги з боку РФ. З'ясовано, чи вдасться Кремлю знову отримати «своїх» людей у владі Молдови, чи становлять «російські миротворці» з ПМР нині суттєву загрозу для України, до чого тут Франція та у чому інтерес Румунії. Зазначено, що місцеві еліти в ПМР дійсно самі не хочуть йти на об'єднання з Росією, бо чинний статус-кво їх цілком влаштовує. Акцентовано на діяльності проросійських сил у Молдові: партії «Шор» і партії соціалістів. Наведено коментарі політтехнолога та військовослужбовця Тараса Березовця, про те, чому Президент Франції Емманюель Макрон планує докласти руку до проблеми Придністров'я. За словами Т. Березовця, російський контингент у ПМР Збройними силами України (ЗСУ) конкуренції скласти не в силі, а от з армією Молдови потягтися ладен. Тому Молдові вкрай необхідна підтримка союзників і партнерів, і військова операція проти ПМР не є настільки нереальною, як видається на перший погляд. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4675565-frantsuzka-bahatokhodivka-chy-rosiyski-feik-scho-zriie-u-prydnistrovi>

57. **Носальська І. Час ікс: у США закінчуються зацепки для затягування допомоги Україні** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 10 квіт. — Електрон. дані. Зазначено, що після пасхальних канікул Конгрес США мав вирішити питання допомоги Україні. Спікер Палати Представників М. Джонсон обіцяв це, та черговим

після мексиканського кордону каменем спотикання стали ліцензії на експорт зрідженого газу. Розглянуто, які зусилля докладають світові лідери, аби вплинути на М. Джонсона; що пропонують в адміністрації Президента США Д. Байдена; чи допоможе міжнародний тиск проитовхнути допомогу Україні через Палату Представників, котра вже повернулася до роботи, та які є сценарії розвитку подій. Наведено слова Президента України Володимира Зеленського про те, що Україна може програти війну проти Росії, якщо Конгрес США не ухвалить законопроект про допомогу Україні. Він також наголосив, що Росія найближчим часом буде наполегливіше втягувати ядерну зброю у дискусію навколо цього питання та погрожувати нею світові. Вказано, що росіяни ведуть руками інтернет-тролів масштабну пропагандистську кампанію серед конгресменів для перешкоджання ухваленню законопроекту щодо допомоги Україні, наводячи фейкові антиукраїнські тези та продукуючи неправдиві новини про ослаблення економіки США через цю допомогу. Текст:

<https://ua.korrespondent.net/articles/4678096-chas-iks-u-ssha-zakinchuuitsia-zachepky-dlia-zatiahuvannia-dopomohy-ukraini>

58. **Окупанти вбили двох мирних жителів Донецької області, ще дев'ятеро людей за добу дістали поранення** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що, за інформацією голови ОВА Вадима Філашкіна, внаслідок обстрілів російських військ у Донецькій області за минулу добу, 4 квітня, є загиблі та поранені мирні жителі. Зауважено, що росіяни вбили двох жителів Донеччини — у Нью-Йорку.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/okupanti-vbili-dvokh-mirnikh-zhiteliv-donetskoji-oblasti-shche-devjatero-ljudej-za-dobu-distali-poranennja.html>

59. **Окупанти розстріляли на Херсонщині українських військовополонених – Генпрокуратура** [Електронний ресурс] // Україна молода. – 2024. – 7 квіт. – Електрон. дані. *Подано повідомлення у Telegram Офісу Генерального прокурора України (ОГПУ) та Уповноваженого Верховної Ради України (ВР України) з прав людини про оприлюднений 7*

квітня 2024 року в одному з Telegram-каналів відеозапис, на якому зафіксовано, як російські військові розстрілюють трьох полонених українських військовослужбовців. В описі під записом зазначено, що подія відбулась поблизу Кринок Олешківської громади Херсонської області, у зв'язку з чим за процесуального керівництва Херсонської обласної прокуратури Головне управління Національної поліції в Херсонській області розпочало досудове розслідування за фактом порушення законів та звичаїв війни, поєданого з умисним вбивством - ч. 2 ст. 438 Кримінального кодексу України (КК України). Також ОГПУ наголосили, що "вкотре представники країни-агресора показово ігнорують положення Женевської конвенції щодо поводження з військовополоненими, що свідчить про підтримку таких дій найвищим командуванням російських збройних сил", а Дмитро Лубінець повідомив, що звернувся з офіційними листами до Організації Об'єднаних Націй (ООН) та Міжнародного комітету Червоного Хреста (МКЧХ) із закликом задокументувати факт чергового порушення Російською Федерацією (РФ) норм міжнародного гуманітарного права. Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/180/182505/>

60. Пархомчук Т. Ігри з кривавим монстром. Україна перенаситилась зажуреністю Заходу [Електронний ресурс] / Тетяна Пархомчук // Україна молода. – 2024. – 10 квіт. – Електрон. дані. Проаналізовано позицію міжнародних партнерів України та деяких зарубіжних країн щодо російсько-української війни та надання допомоги Україні. Окреслено позицію Китаю, Сполучених Штатів Америки (США), Франції, Німеччини, зокрема зазначено, що Президент Франції Еммануель Макрон закликав до більш рішучого захисту України. Натомість в Російській Федерації (РФ) заявили про готовність до діалогу на базі "Стамбульської мирної ініціативи" та заявили, що без участі Росії мирна конференція на підставі формули миру Президента України Володимира Зеленського у Женеві не має сенсу. Наголошено, що ідеологією РФ є "ідеологія націонал-шовіністичної зверхності з опорою на надмірний ядерний потенціал, викопну

економіку й утримання більшості населення на соціальній голці, поєднана з мафіозно-олігархічною практикою управління країною", а "глава росії перетворив убивства своїх ворогів, політичних та ідейних опонентів, непокірних народів на публічну практику політики, яку принизливо акцептує Захід". Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3904/180/182543/>

61. **Пархомчук Т. Спецоперація кремля проти України: криваве побоїще у "Крокус-Сіті Холі" на руках Путіна та спецслужб рф** [Електронний ресурс] / Тетяна Пархомчук // Україна молода. – 2024. – 2 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про спроби влади держави-терористки Російської Федерації (РФ) звинуватити Україну в організації масового вбивства під час концерту групи "Пікнік" у підмосковному ТЦ "Крокус-Сіті Хол", Зазначено, що цей терористичний акт організований російськими спецслужбами з метою об'єднати російське суспільство в єдиному, тотальному антиукраїнському настрої. Зазначено, що на XXV соборному з'їзді російської церкви, що проходив під патронатом патріарха Кирила, оприлюднено програмний документ, в якому заявлено, що після завершення так званої "спеціальної воєнної операції" територія сучасної України повинна увійти в зону виняткового впливу Росії, що, у свою чергу, свідчить про використання Путіним російської церкви для оголошення нового етапу війни проти України, під назвою "священна", з метою захоплення всієї території сучасної України, знищення українців як нації, а України — як держави.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3903/180/182412/>

62. **Підлісний Ю. Від псевдомесіанської ідеї «Святої Русі» до імперського рашизму: що проповідують ідеологи «руського міра»** [Електронний ресурс] / Юрій Підлісний // RISU.ua : [вебсайт]. – 2024. – 3 квіт. – Електрон. дані. *За словами автора статті, читаючи наказ XXV Всесвітнього російського народного собору «Сьогоднішня та майбутнє русського міра», з перших рядків занурюєшся у вир для промивання мізків. Автором зроблено висновок, що риторика та звинувачення, висловлені в цьому документі, відображають складну суміш імперських амбіцій, геополітичних*

стратегій та релігійних переконань, що використовуються для легітимізації агресивних дій РФ проти України. Також цей документ багато приділяє увагу класичним консервативним цінностям. Зокрема сім'ї. І здавалося б чудова риторика про збереження сім'ї, про підтримку дитинства і материнства. І багато ще є доброї риторики, на яку часто купується наївний, переважно західний консервативний читач. Проте, реальна статистика щодо сімейних відносин та соціальних проблем у РФ суперечить цій риторичі, показуючи широкий спектр проблем, які існують в суспільстві (кількості розлучень, домашнього насильства, абортів, алкоголізму, соціального сирітства тощо). Загалом аналіз документу свідчить про те, що риторика та ідеологія, що використовуються російською владою, може бути не тільки віддаленою від реальних проблем суспільства, але й використовуватися для політичних цілей та легітимізації агресивних дій на міжнародній арені. Текст: https://risu.ua/vid-psevdomesianskoyi-ideyi-svyatoyi-rusi-do-imperskogo-rashizmu-shcho-propoviduyut-ideologi-russkogo-mira_n147335

63. **Предстоятель ПЦУ прихильникам УПЦ МП: "Тримаючись єдності з Гундяєвим, ви втрачаєте єдність із Богом"** [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2024. – 2 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про заяву "Всемирного русского народного собору", де агресивну війну проти України названо «священною». За словами Предстоятеля Православної церкви України (ПЦУ) Епіфанія під час проповіді у Києво-Печерській лаврі, «ми, як Церква, разом з усією релігійною спільнотою України, відкидаємо такі російські заяви та знову засуджуємо вчення «русского міра», як злочинне, антилюдське і безбожне. Ми повторюємо те, що вже засвідчив і Вселенський Патріарх Варфоломій – ця російська агресивна війна проти України є не священною, а диявольською війною. І кожен, хто виправдовує її, хто допомагає російському нищенню України – служить не Богові, а задумам сатани». Нагадано, що Уповноважений Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Дмитро Лубінець готує звернення до економічної та соціальної Ради ООН на предмет відповідності Всесвітнього російського народного*

собору (ВСНР) цінностям ООН. Текст: https://risu.ua/predstoyatel-pcu-prihilnikam-upc-mp-trimayuchis-yednosti-z-gundyayevim-vi-vtrachayete-yednist-iz-bogom_n147307

64. **Пустіва В. Війська РФ 20 разів намагалися прорвати оборону** [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 8 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 775-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом доби зафіксовано 48 бойових зіткнень; на Новопавлівському напрямку Сили оборони продовжують стримувати ворога в районах населених пунктів Красногорівка, Георгіївка, Новомихайлівка, де ворог за підтримки авіації 20 разів намагався прорвати оборону наших військ. Загалом ворог завдав трьох ракетних і 76 авіаційних ударів, здійснив 61 обстріл із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях наших військ і населених пунктах: є загиблі та поранені серед цивільного населення.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4677494-viiska-rf-20-raziv-namahalysia-prorvaty-oboronu>

65. **Пустіва В. На Бахмутському напрямку відбито 25 атак росіян** [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 9 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 776-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом доби зафіксовано 66 бойових зіткнень. Загалом ворог завдав сімох ракетних і 73 авіаційних ударів, здійснив 81 обстріл із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях наших військ і населених пунктах: є загиблі та поранені серед цивільного населення.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4677811-na-bakhmutskomu-napriamku-vidbyto-25-atak-rosiian>

66. **Путін відчуває себе твариною. Перемігши, він вб'є більшість українців — президент** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. - 2024. - 10

квіт. — Електрон. дані. *Розглянуто виступ Президента України Володимира Зеленського, де він висловлює серйозні обґрунтування щодо важливості продовження військової допомоги Сполученими Штатами Збройним Силам України. Зазначено, що в разі невідосконалої систем протиповітряної оборони (ППО) у країні, Росія може завдати серйозних втрат, зазначається президентом, що у випадку перемоги Росії, країна стикнеться з "сотнями тисяч жертв". Зеленський також підкреслює, що Путін розуміє тільки мову сили і, не знайшовши належного протистояння, буде продовжувати свої агресивні дії.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/na-kharkivshchini-za-dobu-pjatero-postrazhdalikh-vnaslidok-vorozhikh-obstriliv.html>

67. **П'ять тисяч тим, хто з 24 лютого 2022 року не виїжджав за кордон: новий фейк росіян про Україну** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. - 2024. - 10 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що російські пропагандисти поширюють фейк, що в Україні збираються виплатити по 5 тисяч гривень усім громадянам, які з 24 лютого 2022 року не виїжджали за кордон. Ця інформація не відповідає дійсності. Фейкороби вказують, що про це начебто заявила віцепрем'єр-міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій (ТОТ) Ірина Верещук, повідомив Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки SPRAVDI. Натомість у Мінреінтеграції пояснили, що справжня фраза Верещук стосується іншої події – надання допомоги людям, які минулого року постраждали через підлив росіянами Каховської ГЕС.* Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/pjat-tisjach-tim-khto-z-24-ljutoho-2022-roku-ne-vijizhdzhav-za-kordon-novij-fejk-rosijan-pro-ukrajinu.html>

68. **Ромашова Н. Поки Америка у ступорі. Як Лавров налаштує Китай та Глобальний південь проти України та Заходу** [Електронний ресурс] / Наталія Ромашова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 10 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що міністр закордонних справ Китаю Ван І заявив, що Китайська Народна Республіка (КНР) виступає за скликання міжнародної конференції щодо України за безпосередньою участю РФ. Про*

це китайський дипломат заявив після перемовин зі своїм російським колегою С. Лавровим. Розглянуто, чи стане ініціатива Піднебесної противагою "Саміту миру" у Швейцарії, де розглядатиметься формула Президента України Володимира Зеленського. Зазначено, що напередодні відльоту до Пекіна С. Лавров провів майже двогодинну зустріч із послами 70-ти держав Глобального Півдня, включно з головою китайської дипмісії в Москві, головною темою якої стало врегулювання в Україні. Вказано, що саміт по Україні швейцарська сторона планує на середину червня за участю від 80 до 100 країн, а Китай поки що не заявив остаточну позицію про свою участь у цьому заході. Тому, виступаючи з власною мирною ініціативою по російсько-українській війні, КНР в такий спосіб заздалегідь формує дипломатичне "алібі" — мовляв у нас відбудеться своя міжнародна конференція і їхати до Швейцарії немає сенсу. Зауважено, що РФ теж виграє, хоча б тому, що де-факто вийде з геополітичної ізоляції, оскільки за конференцією у Пекіні поза всяким сумнівом буде прискіпливо спостерігати увесь світ. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/639148-poki-amerika-u-stupori-yak-lavrov-nalashtovuye-kitay-ta-globalniy-pivden-proti-ukrajini-ta-zahodu>

69. **Росіяни увійшли до міста, яке може стати ключем для подальшого наступу на Костянтинівку і Краматорськ: карта** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що 4 квітня росіяни провели посилений механізований штурм міста Часів Яр Донецької області та просунулися до його східної околиці. Про це Американський Інститут вивчення війни (ISW) повідомив у черговому звіті. Дослідники посилаються на геолокаційні кадри, опубліковані 4 квітня. На них видно, що російська механізована колона просувалася ділянкою траси Т-0506 (Хромове - Часів Яр) до східної околиці мікрорайону Канал (крайня східна частина Часів Яру), перш ніж українські бійці зупинили подальше просування ворога. За словами українського військовослужбовця, ЗСУ знищили 11 із 25 російських танків і броньованих машин, які брали участь у механізованому*

штурмі. Текст: <https://zn.ua/ukr/war/rosijani-uvijshli-do-mista-jake-mozhe-stati-kljuchem-dlja-podalshoho-nastupu-na-kostjantinivku-i-kramatorsk-karta.html>

70. **РФ знову вдарила по житлових кварталах населених пунктів Херсонщини. Постраждала людина** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. - 2024. - 10 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про події, що відбулися в Херсонській області протягом минулої доби. Зауважено, що російські окупанти обстріляли 15 населених пунктів області, включаючи місто Херсон. Зазначено конкретні населені пункти, які постраждали від обстрілів, а також об'єкти, що отримали пошкодження, такі як будинки, магазини та автомобілі. Також наведено інформацію про поранення однієї людини внаслідок обстрілу.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/rf-znovu-vdarila-po-zhitlovikh-kvartalakh-naselenikh-punktiv-khersonshchini-postrazhdala-ljudina.html>

71. **Савін Т. Удари по Канівській і Дністровській ГЕС: що чекає на Молдову, якщо повториться трагедія Нової Каховки** [Електронний ресурс] / Тимур Савін // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 1 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що українські гідроелектростанції (ГЕС) наприкінці березня стали цілями ракет ЗС РФ, під удар потрапила і Дністровська ГЕС, що розташована біля Молдови. Зазначено, що РФ може реалізувати сценарій техногенної катастрофи для інших країн, але опитані «Фокусом» екологи розділилися в думках: одні вважають, що греблю не зруйнувати й десятками снарядів, інші — бояться повтору ситуації в Новій Каховці. Зауважено, що відсутність офіційної реакції Молдови є елементом політики стримування, але від РФ можна очікувати чого завгодно і тому Кишиневу варто готуватися до проблем, взявши за приклад досвід України.* Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/636789-udari-po-kanivskiy-i-dnistrovskiy-ges-shcho-chekaye-na-moldovu-yakshcho-povtoritsya-tragediya-novoji-kahovki>

72. **Савін Т. Шантаж Путіна ядерною зброєю: ЗСУ залишилися без АТАСМС і F-16 перед наступом РФ, чого боїться Захід** [Електронний ресурс] / Тимур Савін // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 4 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що низка високопоставлених українських військових, які*

служили під командуванням генерала Валерія Залужного, звинувачують Захід у стратегічних помилках, оскільки не поставляли Києву сучасні військові технології вчасно, ціна яких — провал оборони Збройних сил України (ЗСУ). Зазначено, що будь-яка нова зброя має фактор часу на полі бою, винищувачі F-16 у 2024 р. можуть уже не знадобитися. Розглянуто, як зволікання з відправленням передових озброєнь позначиться на здатності ЗСУ протистояти нападу РФ, яка, на відміну від європейців, швидше адаптується до реалій війни: промисловість у них давно на військових рейках, а Європа живе як у мирний час – спочатку довгі узгодження, потім бюрократія і тендери. На думку військових експертів, підсумок зволікання наступний: з'явився великий ризик обвалення лінії фронту, адже завдяки чисельній перевазі РФ може це зробити, атаку чекають до серпня 2024 р. Наголошено: проблема в тому, що президент РФ В. Путін реально шантажує Захід ядерною зброєю і ніхто не знає, коли він блефує, а коли на межі ухвалення рішення. Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/637680-shantazh-putina-yadernoyu-zbroyeju-zsu-zalishilisya-bez-atacms-i-f-16-pered-nastupom-rf-chogo-bojitsya-zahid>

73. **Стерти червоні лінії: Макрон підштовхує Європу до жорстких підходів з Путіним,** — WSJ [Електронний ресурс] // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 3 квіт. — Електрон. дані. Як повідомили на порталі «The Wall Street Journal», Президент Франції Емманюель Макрон намагається переконати лідерів Європейського Союзу (ЄС) припинити обмежувати самих себе, діючи в межах уявних "червоних ліній", адже поки європейці, а також партнери зі США, себе обмежують, президент РФ В. Путін діє вільно, окуповуючи все нові території України. Розглянуто, як Е. Макрон вперше висунув ідею про введення західних військ в Україну і як на це відреагували європейські політики. Зазначено, що використання військ, які не братимуть участь у бойових діях, а займуться розмінуванням, і далі відкидається більшістю країн Європи. Тим часом В. Путін почав пропагандистську кампанію у ЄС: пропагандистські канали РФ поширюють меседжі про небезпеку введення військ, бо ж почнуть

гинуть іноземні громадяни. Ще один напрям "роботи" пропагандистів — переконування, що потрібно зменшувати підтримку України. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/637708-sterti-chervoni-liniji-makron-pidshtovhuye-yeuropu-do-zhorstkih-pidhodiv-z-putinim-wsj>

74. **Сьогодні Укренерго може впровадити короткотермінові аварійні відключення в деяких областях** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що удари по енергетичній інфраструктурі змушують вводити аварійні відключення. Проте введення регулярних погодинних відключень у всіх регіонах країни не потрібне. Так оцінює ситуацію заступниця міністра енергетики України Світлана Гринчук. Ворожі атаки знищують в основному системи передачі, хоча під прицілом залишається і генерація. В цілому без електроенергії в Україні залишається внаслідок бойових дій приблизно 360 - 400 населених пунктів. Цей показник із початку широкомасштабного вторгнення прогнозовано стабільний, оскільки в цих регіонах утримувати мережу майже неможливо через регулярні обстріли, повідомила заступниця міністра.* Текст: <https://zn.ua/ukr/energetics/sohodni-ukrenerho-mozhe-vprovaditi-korotkoterminovi-avarijni-vidkljuchennja-v-dejakikh-oblastjakh.html>

75. **Ташева анонсувала стратегію "розмінування розуму" жителів Криму** [Електронний ресурс] // Кримська світлиця. – 2024. – 5 квіт. (№ 14). — Електрон. дані. *Йдеться про виступ представниці Президента в Автономній Республіці Крим (АРК) Таміли Ташевої під час Всеукраїнського форуму "Культурна та інформаційна реінтеграція деокупованих територій" у Києві. Таміла Ташева зазначила, що люди, яких завезли з Росії, повинні виїхати з території Кримського півострова, або інших окупованих територій, а з людьми, які жили весь цей тривалий час на окупованій території, необхідно шукати "місточки порозуміння". Таміла Ташева повідомила, що найближчим часом буде презентовано документ "Стратегія когнітивної деокупації Криму", який наразі перебуває на розгляді у Кабінеті Міністрів України (КМ України), а на сьогодні вже розроблений план реалізації Стратегії, який*

містить освітній, інформаційний та культурний елементи. Текст: <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=25952>

76. **У РФ поскаржилися, що вночі 53 українські дрони не давали спати жителям низки регіонів** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що в російському Міноборони поскаржилися на масований обстріл дронами кількох областей РФ. Зазначено, що там нарахували 53 безпілотники, які не давали спати жителям Ростовської, Саратовської, Курської та Білгородської областей, а також Краснодарського краю. У Міноборони РФ за старою традицією звинуватили «київський режим» у «спробі вчинити теракт».* Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/u-rf-poskarzhilisja-shcho-vnochi-53-ukrajinski-droni-ne-davali-spati-zhiteljам-nizki-rehioniv.html>

77. **Ударом по російському аеродрому «Морозовськ» знищено щонайменше шість літаків – ЗМІ** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що внаслідок удару дронів по російському аеродрому «Морозовськ» в ніч на 5 квітня знищено щонайменше шість літаків. Операцію проводили Служба безпеки України (СБУ) разом із Силами оборони, повідомляє «Суспільне» із посиланням на поінформовані джерела. На атакованому аеродромі базувалися бомбардувальники Су-24, Су-24М, Су-34, які Росія використовує для атак керованими авіабомбами позицій ЗСУ та прифронтових українських міст.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/udarom-po-rosijskomu-aerodromu-morozovsk-znishcheno-shchonajmenshe-shist-litakiv-zmi.html>

78. **Через агресію росії в Україні постраждали понад тисячу пам'яток культурної спадщини** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2024. – 8 квіт. – Електрон. дані. *За повідомленням Міністерства культури та інформаційної політики (МКІП), за період з 24.02.2022 р. до 25.03.2024 р. РФ зруйнувала або пошкодила 1046 пам'яток культурної спадщини. З них національного значення – 128, місцевого – 848, щойно виявлених – 70. Зокрема, пам'ятки археології складають 57 об'єктів, архітектури – 294, архітектури*

та містобудування – 312, архітектури та містобудування, історії – 66, архітектури та містобудування, монументального мистецтва – 1, архітектури, монументального мистецтва – 7, архітектури, історії – 40, історії – 221, містобудування – 5, містобудування та монументально-декоративного мистецтва – 19, монументального мистецтва – 21, науки та техніки, архітектури – 2, садово-паркового мистецтва – 1. Наведено кількість пошкоджених пам'яток культурної спадщини у 17 областях. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/cherez-agresiyu-rosiyi-v-ukrayini-postrazhdali-ponad-tisyachu-pamyatok-kulturnoyi-spadshchini.html>

79. **Шевченко О. Ядерний удар по Китаю: як Росія готується до бойових дій із Пекіном** [Електронний ресурс] / Ольга Шевченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 9 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що, поки президент РФ В. Путін і генеральний секретар Китайської Народної Республіки (КНР) Сі Цзіньпін формували "нову епоху у відносинах" між двома країнами в 2014 р., РФ планувала можливість ядерної війни з Китаєм. Нещодавно розкриті російські документи пояснюють плани такої війни з Китаєм у Сибіру, включно з потенційними сценаріями застосування ядерної зброї проти Китаю. «Фокус» переклав статтю Джона Станко і Спенсера Воррена про те, як РФ планує війну з Китаєм. Наголошено: хоча Пекін і Москва нині підтримують тісне партнерство, китайсько-російські відносини позначені історією міждержавного суперництва і періодичними війнами на їхній спільній периферії, а зони потенційної напруженості, включно з Центральною Азією, російським Далеким Сходом і Арктикою, в будь-який момент можуть зірвати нинішнє партнерство і відновити суперництво між Китаєм і РФ.* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/637705-yaderniy-udar-po-kitayu-yak-rosiya-gotuyetsya-do-boyovih-diy-iz-pekinom>

80. **Шевчук А. Генштаб назвав найгарячіші напрямки на фронті** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 2 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір*

769-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом доби на фронті зафіксовано 62 бойових зіткнення, більшість із них – на Авдіївському та Новопавлівському напрямках. Загалом війська Росії завдали двох ракетних і 43 авіаційних ударів, здійснили 39 обстрілів із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях українських військ і населених пунктах. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4675938-henshtab-nazvav-naihariachishi-napriamky-na-fronti>

81. **Шевчук А. Генштаб озвучив успіхи ЗСУ на фронті** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 4 квіт. — Електрон. дані. Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 771-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом доби на фронті зафіксовано 57 бойових зіткнень; на Бахмутському напрямку ЗСУ відбили понад 20 ворожих атак. Загалом війська Росії завдали двох ракетних і 61 авіаційного удару, здійснили 49 обстрілів із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях українських військ і населених пунктах. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4676607-henshtab-ozvuchyv-uspikhy-zsu-na-fronti>

82. **Шевчук А. Генштаб розповів, де росіяни намагаються наступати** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 3 квіт. — Електрон. дані. Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 770-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом доби на фронті зафіксовано 54 бойових зіткнення; ворог активно намагається наступати на Бахмутському, Авдіївському та Новопавлівському напрямках. Загалом війська Росії завдали п'яťох ракетних і 50 авіаційних ударів, здійснили 37 обстрілів із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях українських військ і

населених пунктах. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4676287-henshtab-rozpoviv-de-rosiiany-namahauitsia-nastupaty>

83. **Шевчук А. Окупанти атакують на шести напрямках – Генштаб** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 7 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 774-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом доби на фронті зафіксовано 67 бойових зіткнень. Російська армія атакувала позиції ЗСУ на шести напрямках; завдала шістьох ракетних і 72 авіаційних ударів, здійснила 39 обстрілів із реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) по позиціях українських військ і населених пунктах.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4677179/>

84. **Шевчук А. Росіяни посилили штурми на одному з напрямків** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 5 квіт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на вечір 772-ої доби героїчного протистояння Української нації російському воєнному вторгненню. Зазначено, що протягом доби на фронті зафіксовано 72 бойових зіткнення. Ворог здійснив 14 атак на Херсонському напрямку біля Кринок; завдав 10 ракетних і 67 авіаційних ударів, здійснив 97 обстрілів із реактивних систем залпового вогню по позиціях українських військ і населених пунктах.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4676940-rosiiany-posylyly-shturmy-na-odnomu-z-napriamkiv>

85. **Шипуля В. Аргументи є: чи заборонять Telegram в Україні** [Електронний ресурс] / Валерія Шипуля // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 2 квіт. — Електрон. дані. *Розглянуто: норми законопроекту № 11115 «Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності платформ спільного доступу до інформації, через які поширюється масова інформація» щодо обмеження користування Telegram в Україні; у чому*

полягає загроза використання цього месенджера; ймовірність його повної заборони. У пояснювальній записці до документа вказано, що до серверів та баз даних Telegram можуть мати доступ спецслужби РФ, а це небезпечно для воюючої держави; ця платформа використовується для поширення фейків РФ. Як зазначив головний лобіст заборони Telegram – голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань свободи слова Ярослав Юрчишин, у разі схвалення законопроекту № 11115 українці не зможуть отримувати інформацію з акаунтів державних органів влади, відкритих у Telegram, однак, такого може і не статись; в Україні з'явиться орган, для перевірки соцмережі: планують, що ці повноваження отримає Національна рада з радіомовлення і телебачення (НРРТ). Наведено результати дослідження сервісу «Telemetry», згідно з якими, Україна посідає шосте місце у світовому списку за кількістю Telegram-каналів із понад 1млн підписників; 80,86 % опитаних обирають цей месенджер для читання новин. На думку експертів, проблема стосується тих анонімних великих каналів, які розповсюджують дезінформацію та фейки; блокування, скоріш за все, загрожує анонімним каналам, які поширюють брехню, повна заборона застосунку навряд чи буде. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4675836-arhumenty-ye-chy-zaboroniat-Telegram-v-ukraini>

86. **Шипуля В. Зближення очевидне: що задумали Росія та Китай** [Електронний ресурс] / Валерія Шипуля // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 10 квіт. — Електрон. дані. Розглянуто, про що йшлося на зустрічі 08.04.2024 міністра закордонних справ Росії С. Лаврова зі своїм китайським колегою Ван І. та з лідером країни Сі Цзіньпінем, які причини поглиблення взаємодії та зближення Росії та Китаю, чим Китай допомагає Росії та в чому полягає його геополітичний інтерес. Зокрема вказано, що Китай разом із Росією виробляють спільну скоординовану позицію стосовно того, як має відбуватися майбутній саміт миру й як виглядатиме платформа для закінчення війни. Китай проитовхує не лише присутність Росії, а й наголошує на врахуванні російських інтересів. На думку експертів, Китай вичікує свого

часу і розраховує, що настане момент, коли Україна буде змушена погодитися на його роль миротворця через підтримку Росії, яка сьогодні розглядається як неприйнятна. Також зазначено, що Китай скоріше використовує РФ для того, щоб конфлікт між Росією та Заходом тривав, щоб обидві сторони в цьому конфлікті одна одну послаблювали, а Китай на цьому фоні підносився: у цьому є геополітичний інтерес Китаю. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4678020-zblyzhennia-ochevydne-scho-zadumaly-rosiia-ta-kytai>

87. **Шипуля В. На 1000 км: як розвивається виробництво дронів в Україні** [Електронний ресурс] / Валерія Шипуля // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 3 квіт. — Електрон. дані. *Зважаючи на атаку українськими безпілотниками російських підприємств в особливій економічній зоні Алабуга, що розташована за понад 1200 км від кордону з Україною, розглянуто, які українські дрони могли туди долетіти, як коментують ці атаки у Головному управлінні розвідки міністерства оборони України (ГУР МО України) та як українські БпЛА міняють хід війни. Як зазначив міністр цифрової трансформації Михайло Федоров, у 2024 р. Україна збільшила виробництво ударних безпілотників далекої дії удесятеро порівняно з показниками минулого року; саме від розвитку безпілотних технологій залежить результат війни. За висновками аналітиків «Defense Express», які високо оцінюють українські розробки у сфері далекобійних ударних дронів, для результативного знищення російських окупантів в ітчизняні БПЛА стають такі ж важливі, як і ракети від США.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4676179-na-1000-km-yak-rozvyvaietsia-vyrobnytstvo-droniv-v-ukraini>

88. **Шипуля В. Нова тактика: які запаси Калібрів має Росія** [Електронний ресурс] / Валерія Шипуля // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 4 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що росіяни вчергове змінюють тактику обстрілів: після деякого зменшення запасів ракет «Х-101», окупанти можуть перейти до використання «Калібрів», які накопичуються з осені.*

Наведено коментарі представників Головного управління розвідки Міністерства оборони України (ГУР МО України) про те, чому окупанти не використовували цей тип ракет раніше, яка їх приблизна кількість, скільки ракет типів «Х-101» і «Калібр» виробляється в РФ тощо. Подано роз'яснення експертів групи «Інформаційний спротив» щодо причин невикористання росіянами «Калібрів» і можливих строків атак цими ракетами. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4676526-nova-taktyka-yaki-zapasy-kalibriv-maie-rosiia>

89. **Юрчик А. Я тобі – ти мені. Трамп хоче поторгуватися з Росією по Україні і Китаю, чи захоче Путін?** [Електронний ресурс] / Анна Юрчик // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 10 квіт. — Електрон. дані. *Як стверджує видання «Washington Post», пропозиція Дональда Трампа у разі перемоги на виборах Президента США полягає у тому, щоб підштовхнути Україну до передачі РФ Криму та "прикордонного регіону Донбасу". У передвиборчому штабі Д. Трампа назвали цю публікацію "фейковими новинами". Політологи пояснили «Фокусу», що буде впливати на політику Д. Трампа та чому за його президентства програш України може бути вигідний США. Як зазначив політолог В. Фесенко, є достатньо великий шанс, що впертість та неадекватність В. Путіна допоможуть Д. Трампу "відкрити очі" та почати посилено допомагати Україні.* Текст: <https://focus.ua/uk/politics/639218-ya-tobi-ti-meni-tramp-hoche-potorguvatisya-z-rosiyeyu-po-ukrajini-i-kitayu-chi-zahoche-putin>

90. **Як росіяни намагаються зірвати мобілізацію в Україні: пояснення ЦПД** [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. - 2024. - 10 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Росія постійно запускає інформаційні кампанії, які спрямовані на дискредитацію і зрив процесу мобілізації в Україні. Зокрема ворожа пропаганда масштабує проблеми у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП), намагається показати точкові проблеми як системні та оббріхує військових командувачів. У такий спосіб окупанти хочуть послабити здатність українців до спротиву.*

За словами керівника Центру протидії дезінформації лейтенанта ЗСУ Андрія Коваленка, загарбники і далі намагатимуться зірвати рекрутинг, щоб позбавити Сили оборони резервів і послабити здатність до супротиву. Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/jak-rosijani-namahajutsja-zirvati-mobilizatsiju-v-ukrajini-pojasnennja-tspd.html>

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

91. Братута Є. О. Теоретичне дослідження суспільного феномену гібридна війна як явища у системі міжнародних відносин [Електронний ресурс] / Є. О. Братута, О. Г. Братута // Гілея : зб. наук. пр. / Нац. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2024. – Вип. 191/192 (№ 1/2). – С. 21-30. *Мета дослідження – визначити суспільну природу та форми існування «гібридної війни» як сучасного явища сфери міжнародних відносин. Зазначено, що «гібридна війна» належить до відносно нових явищ, що виникли та актуалізовані на сучасному історичному етапі процесу еволюції суспільної сфери буття у системі міжнародних відносин. Це явище достатньо повною мірою досліджено на емпіричному рівні наукового пізнання, але на теоретичному рівні досі немає належного рівня систематизації отриманих результатів і глибини розкриття його змісту у понятійній формі.* Текст: <http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=282>

92. Бура Д. М. Місто-герой Харків : 28 історій незламності / Дар'я Миколаївна Бура. – Харків : Фоліо, 2023. – 348, [1] с., [8] арк. іл. : іл. – (Фронтир) (Книжки війни). – Серію "Фронтир"засн. 2022 р. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A829991** У книжці журналістки Дар'ї Бури зібрано історії 28 людей, які наближали перемогу. Бої за Харків та його околиці тривали від 24 лютого до 11 вересня 2022 р. Після артобстрілів росіяни, прорвавши кордон на пункті пропуску «Гоптівка», пішли у наступ на Харків... Але окупанти недооцінили готовність армійців до оборони. І ще більше недооцінили цивільне населення, яке не терпіло примусу до братерства за допомогою важкої зброї.

Відстояти Харків і врятувати його від окупації та «руського міра» вдалося завдяки тому, що всі об'єдналися. Харків'яни билися за своє місто.

93. **Гай-Нижник П. П. Напередодні тотальної війни: російське засліплення дипломатії Володимира Зеленського (травень 2019 – лютий 2022)** [Електронний ресурс] / П. П. Гай-Нижник // Гілея : зб. наук. пр. / Нац. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2024. – Вип. 191/192 (№ 1/2). – С. 66-82. *Висвітлено військово-політичне становище України напередодні початку повноосязного вдертя російських військ на терени України й початку тотальної війни РФ проти держави Україна у лютому 2022 р. Проаналізовано політичні дії та заходи Президента України Володимира Зеленського на тлі зосередження військ ворога навколо кордонів України напередодні (2019 – 2022 рр.) початку повномасштабного періоду російсько-української війни та дипломатичні зусилля провідників Заходу (НАТО) щодо попередження державно-політичного керівництва України про неминучу повноосязну агресію РФ проти України. Вказано на очевидні ознаки та dokonані факти підготовки В. Путіним і військово-політичним керівництвом РФ всебічного вдертя ворога на кількох напрямках одночасно (у т. ч. безпосередньо на Київ) і зусилля західних демократій, дипломатії та розвідки з попередження і підготовки Збройних сил України та її політичного проводу до відбиття наступу московських загарбників. Зауважено на неготовності В. Зеленського до відповідного сприйняття тогочасної дійсності, зумовленого «російським синдромом» його світогляду, державно-безпековою короткозорістю й неготовності до стратегічного бачення військово-політичних загроз і політичною наївністю тощо. Текст: <http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=282>*

94. **Гончаров Г. М. П'ята колона руського міра** [Електронний ресурс] / Г. М. Гончаров // Гілея : зб. наук. пр. / Нац. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2024. – Вип. 191/192 (№ 1/2). – С. 42-47. *Йдеться про злодіяння московської церкви в Україні, яка інтенсивно продовжує насаджати «руський мір». Зауважено, що так званий «руський мір» - це нова*

російська ідеологія, і патріарх Кирил є її натхненним послідовником і пропагандистом. Як зазначає автор статті, «Церква і зрада, Церква і війна... Що може бути страшнішим і болючішим? На жаль, Україна проходить через це несподіване випробування. Коли священики «руського міра», агенти п'ятої колони, яким люди довіряли душі, кинулися освячувати блок-пости сепаратистів, зустрічати хлібом-сіллю, квітами окупантів, здавати окупантам АТОшників і українських патріотів, ставати духовниками терористичних батальйонів, приймали клятви у окупантів «на вірність Отчеству...»». Проаналізовано вплив церкви в Україні на свідомість громадян. Текст: <http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=282>

95. **Інформаційна безпека України** : [у 3 т.] / Нац. акад. Служби безпеки України, Держ. наук. установа "Ін-т інформ., безпеки і права НАПрН України". – Київ : НА СБУ : ІБП НАПрН України, 2023. – Т. 1 : **Захист персональних даних у євроінтеграційному правопорядку України** / [В. Г. Пилипчук та ін. ; за заг. ред. В. Г. Пилипчука, Ю. О. Найдьон]. – 2023. – 239 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А829821-1** Видання є першою спробою започаткувати серію наукових видань з актуальних питань у сфері забезпечення інформаційної безпеки як однієї з основних функцій держави. У першому томі викладено історико-правовий і системний аналіз актуальних проблем формування та розвитку правових основ і системи захисту персональних даних у контексті євроінтеграції України. Висвітлено особливості європейського регіонального механізму захисту персональних даних. Обґрунтовано шляхи вирішення низки важливих проблем щодо використання хмарних технологій, інтернету речей, великих даних.

96. **Каверіна Т. П. Кримінально-правова кваліфікація умисного вбивства в контексті війни** [Електронний ресурс] / Тетяна Петрівна Каверіна // Право.UA : наук.-практ. журн. / Харків. нац. ун-т внутр. справ.– 2024. – № 1. – С. 65-72. Досліджено проблему кваліфікації умисного вбивства як воєнного злочину, поєданого з порушенням законів та звичаїв війни. Розкрито особливості елементів складу умисного протиправного позбавлення життя

людини, яке є наслідком порушенням законів та звичаїв війни (об'єкт, суб'єкт, місце вчинення, обставини та характер дій тощо). Сформульовано рекомендації щодо визначення кримінально-правової кваліфікації умисного вбивства, саме як учиненого за обставин війни і пов'язаного з порушенням її законів та звичаїв. Проаналізовано семантико-криміналістичну спрямованість понять "умисне вбивство", "діяння, поєднане з умисним вбивством" під час формування кримінально-правової оцінки злочинного діяння за ознаками ч.2 ст.438 Кримінального кодексу України (КК України). Встановлено особливості зміни правової кваліфікації зазначеного складу злочину на досудовому розслідуванні та висвітлено певні особливості документування протиправних діянь на тимчасово окупованих територіях (ТОТ). Запропоновано загальні маркери кримінально-правової кваліфікації кримінального правопорушення з урахуванням конкретних обставин учиненого злочину на прикладах кримінальних правопорушень, учинених на території Луганської області у 2014 році - на початковій стадії російської агресії проти України. Текст: http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2024-1/Pravo_ua_2024_1_065.pdf

97. **Кучеров А. Г. Грані стійкості. Прикордонники в боях за Україну** / Андрій Геннадійович Кучеров ; [фото.: Б. Бухмана та ін. ; передм.: С. В. Дейнеко]. – Харків : Фоліо, 2023. – 284, 32 [1] с. : іл., фотоіл. – (Фронтир) (Книжки війни). – Серію "Фронти"засн. 2022 р. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А829990** У книзі військового журналіста з понад 30-річним досвідом професійної діяльності Андрія Кучерова зібрано воєнні історії військовослужбовців прикордонних загонів, спецпризначенців окремого мобільного прикордонного загону, Морської охорони, медично-евакуаційних груп, медиків мобільних госпіталів, тих, хто ризикує своїми життями задля Перемоги України на полі бою. Чернігівщина, Сумщина, Київщина, Харківщина, Херсонщина... це неповний перелік регіонів, де ступили на вільну українську землю російські окупанти.

98. **Малик І. Р. Перетворення на зброю невійськових заходів у гібридних війнах сучасності: спроба теоретичного аналізу** [Електронний ресурс] / І. Р. Малик // Регіон. студії : наук. зб. / ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". – Ужгород, 2024. – № 36. – С. 42-47. *Розкрито співвідношення понять «інформаційні операції» та «операції впливу»; окреслено «нарративне упередження» та «нарративне регулювання». Всього цей визначений інструментарій розглянуто через призму перетворення його на зброю у невійськових заходах ведення гібридних воєн сучасності. Зазначено, що з урізноманітненням функціонування каналів комунікації та збільшенням їхньої кількості, з появою сучасних інформаційних технологій, із розробкою нових механізмів та методів впливу на людську свідомість виникає потреба систематизації цих процесів, уніфікації визначень та понять та встановлення взаємозв'язків між ними. Системність, в свою чергу, дасть можливість в майбутньому: ідентифікувати та встановлювати рівень загрози від інформаційних впливів на рівні особи, суспільства та держави; розробляти методи боротьби та правила захисту та протидії; отримати вміння та навички щодо існування в нову еру інформаційного протистояння; здобути навички ведення інформаційної боротьби. Зазначено, що до подій 2013 - 2014 рр., окупації Криму та частин Луганської та Донецької областей інформаційна безпека не ідентифікувалась як пріоритетна у вітчизняній державній політиці.* Текст: <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/36/9.pdf>

99. **Невинна Г. Я. Інформаційна безпека України: досвід Люблінського трикутника** [Електронний ресурс] / Невинна Г. Я. // Регіон. студії : наук. зб. / ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". – Ужгород, 2024. – № 36. – С. 48-52. *Проаналізовано співробітництво України, Польщі та Литви в форматі Люблінського трикутника у сфері забезпечення інформаційної безпеки, боротьби з російською дезінформацією та пропагандою. Зроблено акцент на важливості спільного протистояння російській інформаційній агресії, оскільки країни-члени трикутника мають спільний травматичний*

історичний досвід співіснування з росією в єдиному інформаційному просторі. Проаналізовано основні документи, на основі яких ґрунтуються спільні дії урядів, медіа та громадських організацій трьох держав. Розкрито основні напрямки протидії російській дезінформації та пропаганді країн Люблінського трикутника, які були задекларовані на зустрічах міністрів закордонних справ і глав держав. Проаналізовано спільну діяльність громадських організацій «Детектор Медіа» (Україна), Інституту Костюшка (Польща) та «Ініціативи громадянської стійкості» (Литва) в межах проекту по визначенню стійкості суспільств до дезінформації. Окреслено подальші перспективи співпраці України, Польщі та Литви у вирішенні проблем кібербезпеки, інформаційної безпеки, протистояння гібридним загрозам росії.

Текст: <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/36/10.pdf>

100. Ободовський О. В. Про військовий характер деяких кримінальних правопорушень [Електронний ресурс] / Олександр Васильович Ободовський // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2024. – № 1. – С. 195-215. *Охарактеризовано військові кримінальні правопорушення як посягання на бойову готовність та боєдатність Збройних сил України (ЗСУ) та інших військових формувань. Зазначено, що наслідком військових кримінальних правопорушень є зниження (підрив) бойової готовності та боєдатності військового підрозділу, військової частини, ЗСУ та інших військових формувань. Проаналізовано відповідні статті Кримінального кодексу України (КК України) та визначено, чи відносяться деякі правопорушення, передбачені не у XIX розділі Особливої частини КК України, до військових.* Текст: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/pro-viyskovy-kharakter-deyakikh-kriminalnikh-pravoporushen>

101. Олійник М. П. Авангардні бої «гібридної війни» росії проти України (1991 - 2003 рр.) [Електронний ресурс] / М. П. Олійник // Регіон. студії : наук. зб. / ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". – Ужгород, 2024. – № 36. – С. 89-93. *Досліджено підривні дії росії з руйнування фінансово-економічної*

стабільності в Україні на початку 1990-х років. Звернуто увагу на цілеспрямовану діяльність росії з дестабілізації ситуації в Криму. Встановлено, що під тиском проросійських сил українське керівництво змушене було визнати результати січневого 1991 р. референдуму в Криму з вимогою реорганізувати Кримську область у Автономну республіку Крим (АРК), що й зробила Верховна Рада України (ВР України) 12 лютого 1991 р. З'ясовано, що така поступка Києва лише надихнула спецслужби росії та проросійські сили, до ескалації, спрямованої на відрив Криму від України й приєднання його до росії. Встановлено, що пробним каменем для прямої анексії українських територій став конфлікт довкола острова Тузла. Зроблено висновок, що підривні операції росії в 1991 - 2003 роках були авангардними боями «гібридної війни» росії проти України. Текст: <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/36/16.pdf>

102. **Подобна Є. В. Форпост Охтирка** / Євгенія Володимирівна Подобна ; [фото. А. А. Міхеєва, Є. В. Подобної]. – Харків : Фоліо, 2023. – 222 с., [4] арк. фотоіл. : іл., портр. – (Фронтир) (Книжки війни). – Серію "Фронти"засн. 2022 р. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А829975** У книзі журналістки, документалістки, письменниці Євгенії Подобної йдеться про оборону м. Охтирка після повномасштабного вторгнення РФ в Україну 24 лютого 2022 р. Прорвавши державний кордон на Сумщині, росіяни розраховували швидко взяти під контроль Охтирку та просуватися далі в бік Києва. Але місто прийняло бій, вже в перший день зупинило ворога і стало щитом для багатьох українських міст і сіл. Бої за Охтирку тривали близько місяця. Втративши надію захопити місто, росіяни почали нещадно обстрілювати та бомбардувати його. Але Охтирка відчайдушно захищалась і ані дня не була в окупації. Ця книга – мозаїка про оборону міста. Про тих, хто захищав, допомагав, рятував. Та про тих, чие життя відібрали російські окупанти протягом кінця лютого - березня 2022 р.

103. **760 днів повномасштабної війни в Кіровоградській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини, ГО «Територія успіху», БФ «Збережи світ»]. – [Кропивницький], 2024. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/760-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-kirovohradskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 06.04.2024. *Подано узагальнену інформацію, зібрану Кропивницькою приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) на базі ГО «Територія успіху» спільно з благодійним фондом «Збережи світ», у межах глобальної ініціативи «Трибунал для Путіна» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Кіровоградської області за 760 днів (24.02.2022 – 24.03.2024) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 114 епізодів.*

104. **760 днів повномасштабної війни в Луганській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] // [Укр. Гельсін. спілка з прав людини]. – [Б.м.], 2024. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/760-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-luhanskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 08.04.2024. *Подано узагальнену інформацію, зібрану Українською Гельсінською спілкою з прав людини (УГСПЛ) у межах глобальної ініціативи «Трибунал для Путіна» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Луганської області за 760 день (24.02.2022 – 24.03.2024) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 3681 епізод.*

105. **760 днів повномасштабної війни в Херсонській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини]. – [Херсон], 2024. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/760-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-hersonskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>.

[khersonskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/](https://www.helsinki.org.ua/articles/khersonskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/). – Назва з екрана. – Дата публікації: 06.04.2024. Подано узагальнену інформацію, зібрану приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у м. Херсон у межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](https://www.helsinki.org.ua/articles/triunaly-dlya-putina/)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Херсонської області за 760 днів (24.02.2022 – 24.03.2024) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 6973 епізоди.

106. **760 днів повномасштабної війни у Вінницькій області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини, ГО «Поділ. прав. ліга»]. – [Б.м.], 2024. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/760-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-u-vinnytskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 05.04.2024. Подано узагальнену інформацію, зібрану Українською Гельсінською спілкою з прав людини (УГСПЛ) та ГО «Подільська правова ліга» у межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](https://www.helsinki.org.ua/articles/triunaly-dlya-putina/)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Вінницької області за 760 днів (24.02.2022 – 24.03.2024) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 41 епізод.

107. **760 днів повномасштабної війни у Львівській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] // [Укр. Гельсін. спілка з прав людини]. – [Львів], 2024. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/760-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-u-lvivskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 09.04.2024. Подано узагальнену інформацію, зібрану приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у м. Львів (ЦППД «СІМ»), у межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](https://www.helsinki.org.ua/articles/triunaly-dlya-putina/)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Львівської області за 760 день (24.02.2022 – 24.03.2024)

повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 86 епізодів.

108. **760 днів повномасштабної війни у Хмельницькій області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини, ГО «Поділ. прав. ліга»]. – [Б.м.], 2024. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/760-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-u-khmelnyskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 05.04.2024. *Подано узагальнену інформацію, зібрану Українською Гельсінською спілкою з прав людини (УГСПЛ) та ГО «Подільська правова ліга» у межах глобальної ініціативи «Трибунал для Путіна» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Хмельницької області за 760 днів (24.02.2022 – 24.03.2024) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 139 епізодів.*

109. **Томпсон Е. Трубадури імперії. Російська література і колоніалізм** / Ева Томпсон ; пер. з англ. Марія Корчинська ; за ред. Вікторії та Михайла Назаренків. – Київ : Наш формат, 2023. – 382, [1] с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Б371356** *У праці Єва Томпсон чи не вперше почала шукати відповіді на такі питання: з чого «проросла» російська ксенофобія; коли російські культурні діячі почали оспівувати агресію до сусідніх народів; чому війни на чужих територіях стали звичайною справою для росіян і об'єктом романтизації їхніми класиками; як загарбницькі імперські наративи стали невіддільною частиною так званої «вєлікай рускай культури» і чому Захід прийняв їх як належне.*

110. **Шепітько М. В. Формування кримінально-правової політики в сфері протидії ворожій пропаганді під час війни** [Електронний ресурс] / Михайло Валерійович Шепітько // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2024. – № 1. – С. 234-244. *Проаналізовано проблему формування кримінальної політики в сфері протидії ворожій пропаганді під час війни. Окреслено різні прояви забороненої пропаганди в Україні, що посягають на основи*

національної безпеки, громадський порядок та безпеку, а також мир, безпеку людства та міжнародний правопорядок. Зазначено, що протидія ворожій пропаганді стала чутливою й актуальною проблемою в Україні через її агресивний вплив, починаючи з 2014 році з часів першої російської окупації українських територій, та ще більш відчутною у 2022 році з початком широкомасштабного російського вторгнення. Наголошено, що пропагування війни можна визначити як "запрошення" до вчинення воєнних злочинів, злочинів проти людства та геноциду, а також до ворожої пропаганди відповідно до статей Кримінального кодексу України (ККУ України) віднесено колабораційну діяльність, пропаганду війни, пропаганду комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів. Текст: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/formuvannya-kriminalno-pravovoyi-politiki-v-sferi-protidiyi-vorozhiy-propagandi-pid-chas-viyni>

111. **Roslon D. T. EU and NATO strategy to counter and prevent russian propaganda = Стратегія ЄС та НАТО з протидії та запобігання пропаганді РФ** [Електронний ресурс] / D. T. Roslon, E. M. Kruzhkova, U. I. Syvulka // Регіон. студії : наук. зб. / ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". – Ужгород, 2024. – № 36. – С. 100-105. – англ. Головним завданням Стратегії Європейського Союзу (ЄС) із протидії дезінформації та впливу інформації на міжнародний порядок є підтримка медійної свободи та налагодження комунікації зі ЗМІ. НАТО, не відстаючи від ЄС, також намагається активно працювати над протидією дезінформації. Альянс зосереджує свою увагу на запобіганні впливу дезінформації на військові операції та на збереженні безпеки держав-членів. До того ж, НАТО розробляє план дій проти дезінформації. Крім того, варто згадати про соціальні мережі, які досі залишаються одним з головних джерел дезінформації. Через це розробка механізмів для розпізнавання фейкової інформації та акаунтів, які її розповсюджують є пріоритетним для протидії пропаганді. Виявлення дезінформації в соціальних мережах та під час інформаційних кампаній може не лише допомогти підвищити обізнаність

громадськості, але й забезпечити вищий рівень міжнародної безпеки. ЄС та НАТО активно працюють над розробкою нових ініціатив із метою ефективної боротьби з дезінформацією та пропагандою. Текст:

<http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/36/18.pdf>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск М. В. Гаращенко
11 квітня 2024 р.**